ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ● ΤΕΥΧΟΣ 56 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Καλό καλοκαίρι στο όμορφο Καστόρειο

Φωτο: Β. Λαγανάς

Ακολουθώντας τα ίχνη του Κάστορα

Σελ. 4-5

Θεόφιλου Κουμουτζή, Ποντιακή Γενοκτονία

Σελ. 12-13

Πολιτιστικές εκδηλώσεις για τον Πόντο

Σελ. 20-21

Σημείωμα του εκδότη

Το καλοκαίρι είναι εδώ και ο Ιούνιος μετά από ωραίες δροσερές ημέρες στα μέσα του, φαίνεται ότι το τελευταίο δεκαήμερο θα μας θυμίσει ότι η ζέστη είναι το κύριο χαρακτηριστικό στην εύκρατη ζώνη. Το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας είναι απαγορευτικό για τη χρήση κλιματιστικών. Όχι κακό για το περιβάλλον. Πληροφορηθήκαμε ότι προχωράνε οι διαδικασίες και έχει χαρτογραφηθεί η περιοχή από την οποία θα περάσει ο αγωγός East med που θα μεταφέρει φυσικό αέριο μέσω Κύπρου και Κρήτης. Ο αγωγός θα περάσει από τον κάμπο μας και από όλη την περιοχή των Βορείων Δήμων. Η ενεργειακή μας εξάρτηση, όσο και όλης της Ευρώπης, από ξένες χώρες μας επιβεβαιώνει σήμερα ότι απαιτούνται δράσεις για νέες μορφές παραγωγής ενέργειας. Ίσως μια μέρα κάθε σπίτι θα έχει το φωτοβολταϊκό του κελί, αφού βέβαια τα συμφέροντα των μεγάλων κατανοήσουν ότι δεν μπορούν να υπερπλουτίζουν κάποιοι λίγοι πάνω στην εξαθλίωση των πολλών. Φαίνεται ότι κάτι υποψιάζονται και φοβούνται και συζήτησαν και για τη μεγάλη ανισότητα και αδικία (!) φέτος στη συνάντηση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός. Το μέλλον κρύβει εκπλήξεις.

Σ' αυτό το τεύχος έχουμε αφιέρωμα στη Γενοκτονία των Ποντίων και την εκδήλωση που έγινε στο Πνευματικό Κέντρο Σπάρτης. Τα άρθρα με τις ομιλίες των κ .κ. Θεόφιλου Κουμουτζή, Βαρβάρας Κεμερίδου και Ανατολής Παπαδοπούλου- Λιάπη μας πλουτίζουν με γνώσεις. Για να κατανοείς το σήμερα και να προβλέπεις το αύριο πρέπει να γνωρίζεις ιστορία. Τα παιδιά πρέπει να είναι πάντα στο επίκεντρό μας γιατί αυτά είναι το μέλλον μας. Έτσι η Κάρεν-Καλίσα Χιώτη μας αναπτύσσει το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων τους.

Ήδη οι πρώτοι ομογενείς από το εξωτερικό έχουν αρχίσει να καταφθάνουν στο Καστόρι. Αυτό μας κάνει χαρούμενους διότι μετά από δύο σκληρά καλοκαίρια λόγω covid θα αντιμώσουμε και πάλι σε πιο ελεύθερες, ελπίζουμε, συνθήκες. Το Καστόρι, πανέμορφο, καταπράσινο, δροσερό, με το γραφικό ποτάμι του, την όμορφη πλατεία του και τις γειτονιές και τα σοκάκια του μας περιμένει να ξαναβρεθούμε, να συζητήσουμε, να χαρούμε και να γλεντήσουμε. Φέτος θα ξαναοργανώσουμε τις πολιτιστικές εκδηλώσεις το τελευταίο τριήμερο του Ιουλίου.

Παρά τις δύσκολες συνθήκες, λόγω του κορονοϊού που επιμένει, οι μαθητές μας ολοκλήρωσαν με επιτυχία τη διδακτική χρονιά και οι τελειόφοιτοι συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γι αυτούς τους τελειόφοιτους ευχόμαστε καλή επιτυχία και καλή πρόοδο σε ότι ασχοληθούν στη ζωή τους και στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολυδεύκη σας ευχόμαστε Καλό Καλοκαίρι και καλή αντάμωση στο Καστόρι.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην **ALPHA BANK** με αριθμό **112-002101-399452.**
IBAN: GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452
Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος,
Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.
Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, τη διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης το όνομά σας. Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.
Σας ευχαριστώ θερμά
Καίτη Σμυρνιού

Έντυπη Εφημερίδα
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»
Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
http://polydefkis.gr
e-mail: polydefkiskastori@gmail.com
Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου, Γιάννης Αρφάνης, Ελένη Βλαχογιάννη, Ευγενία Λαμπή, Καίτη Σμυρνιού, Γιώργος Σκαφιδάς, Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιώργος Σκαφιδάς
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη, Καίτη Σμυρνιού
Περιβαλλοντικά: Γιάννης Αρφάνης
Πολιτιστικά - Λαογραφικά: Βαρβάρα Κεμερίδου
Φωτογραφικό υλικό: Βασίλης Λαγανάς, Κω/νος Χ. Λαγανάς Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Λαγανάς, Θ. Ανδριανός Π. Γεώργαρης, Καίτη Σμυρνιού, Ηλίας Γρηγοράκης

Χορηγίες: Καίτη Σμυρνιού

Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές
Καστόρι - Βόρειοι Δήμοι: Θεόδωρος Αλαφόγιαννης, Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis, Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas, M. Gylopidis

Παραγωγή - Εκτύπωση: Stilvopress, 25ης Μαρτίου 124, Περιστέρι, τηλ.: 210 57 81 638, e-mail: stilvopress@gmail.com

Καστανιώτικα

Με μεγάλη χαρά και ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε την προκήρυξη του διαγωνισμού για την ανακαίνιση του εμβληματικού κτηρίου Σπυρόπουλου, που δεσπόζει στο κέντρο του χωριού μας. Ένα μεγάλο μπράβο στον πρώην δήμαρχο Ευ. Βαλιώτη, που ξεκίνησε τη διαδικασία ένταξης του κτηρίου στο πρόγραμμα « Αντώνης Τρίτσης» καθώς και στον νυν δήμαρχο Π. Δούκα που συνέχισε τις προσπάθειες και είχαμε αίσιο τέλος. Δεν πρέπει να παραλείψουμε όμως, και τον δημοτικό σύμβουλο Γ. Κουρεμπή και το Κοινοτικό Συμβούλιο για τις προσπάθειές τους. Πιστεύουμε ότι θα δοθεί η δέουσα προσοχή για την ανάδειξη του κτηρίου με τα νεοκλασικά του στοιχεία. Οφείλουμε ευγνωμοσύνη στον αείμνηστο Δ. Σπυρόπουλο που, αν και χλευάστηκε από μερικούς στο χωριό με άσχημο τρόπο, αυτός έκανε το χρέος του και δώρισε στον Δήμο το επιβλητικό αυτό κτήριο και επιπλέον άφησε ένα σεβαστό ποσό και με αυτό στη δεκαετία του 80, όσες κοπέλες του χωριού παντρεύτηκαν, πήραν ένα ποσόν σαν ένα είδος προίκας.

Ο Δήμος και το Τοπικό Συμβούλιο πρέπει να τον τιμήσουν μετά θάνατον, αλλά πριν από όλα αυτά, να αναλάβουν να περιποιηθούν τον τάφο του, που είναι σε κακό χάλι στο νεκροταφείο.

Φέτος συμπληρώνονται 100 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή - σε άλλες σελίδες θα διαβάσετε κείμενα από εκδηλώσεις που έγιναν και στο νομό μας γι αυτήν την περίοδο. Για τα αίτια, τις συνέπειες κλπ. έχουν γραφεί πολλά και θα γραφούν περισσότερα. Εγώ θέλω να σας θυμίσω ότι στο Ηρώον, από την αριστερή πλευρά, έχει τα ονόματα όλων των πατριωτών μας που έπεσαν στα πεδία των μαχών. Να αναφέρω άλλη μια φορά για τον Μπάρμπα Μήτσο τον Χαραλαμά (Χαραλαμπάκος) που βασανίστηκε άγρια από του Τσέτες και, όπως έλεγαν, τον καλίγωσαν με καρφιά στα πέλματα σαν τα ζώα. Επίσης, να σας θυμίσω ότι στο Καστρί ήρθαν και εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες του μεγάλου ξεριζωμού, ιδρύοντας τον οικισμό Νέα Λιβερά. Η συγκατοίκηση δεν υπήρξε ανέφελη και πέρασαν πολλές δυσκολίες τις πρώτες δεκαετίες. Θα ήταν χρήσιμο να μάθουμε για όλα αυτά. Για τα κτήματα που μοιράστηκαν από το Μοναστήρι, για την εργασία των νεαρών κοριτσιών, που έσπαγαν πέτρες στη διάνοιξη του δρόμου. Για την ενασχόλησή τους με το εμπόριο, για την καθημερινή ζωή τους στον τόπο μας και το θετικό τους αποτύπωμα. Όλα αυτά θα πρέπει να καταγραφούν.

Με λύπη πληροφορηθήκαμε για νέες συλλήψεις για καλλιέργεια χασίς στην περιοχή μας. Το εύκολο κέρδος είναι το δέλεαρ και η φυλακή πάντα η κατάληξη, Πρέπει όλη η τοπική κοινωνία να μην κλείνει τα μάτια σ' αυτά τα φαινόμενα, γιατί θα μας βγει καμία ρετσινιά και θα γίνουμε τα «Ζωνιανά» της Λακωνίας.

Γεια σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης
gld@otenet .gr

Δασωθέντες αγροί - Δεν διεκδικούνται πλέον από το Δημόσιο

Αποσύρθηκε με νομοθετική διάταξη η αμφισβήτηση της κυριότητας των δασωθέντων αγρών με απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σύμφωνα με την νέα νομοθετική ρύθμιση το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει πλέον δικαιώματα κυριότητας στις εκτάσεις με χαρακτήρα ΑΔ (Αγροτική-Δασική) στους δασικούς χάρτες οι οποίες εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945 ή του 1960 ως καλλιεργούμενες και οι οποίες εγκαταλείφτηκαν με αποτέλεσμα να αναπτυχθεί σήμερα σε αυτές δασική βλάστηση. Για αυτούς τους αγρούς επιτρέπονται όλες οι χρήσεις, η δε απομάκρυνση της δασικής βλάστησης γίνεται μετά από αίτημα του ιδιοκτήτη στον Δασάρχη ή στο Δασαρχείο της περιοχής καταθέτοντας τους τίτλους κυριότητας ή όποιο θεσμικά προβλεπόμενο αποδεικτικό στοιχείο της κυριότητας κατέχει.

Στις περιπτώσεις που οι χαρακτηρισμένοι ΑΔ αγροί έχουν πλήρως δασωθεί προβλέπονται περιορισμοί στην αλλαγή χρήσης. Η ρύθμιση αυτή επιλύει ένα σοβαρό θέμα που απασχόλησε τους ιδιοκτήτες δασωμένων αγρών τα τελευταία χρόνια και είχαν αναγκασθεί να υποβάλουν δαπανηρές αντιρρήσεις για τον αποχαρακτηρισμό των αγροκτημάτων τους.

Στο Δασαρχείο Σπάρτης, στο οποίο μπορούν να απευθυνθούν οι ενδιαφερόμενοι για περεταίρω πληροφορίες, δεν έχει ακόμη περιέλθει η διευκρινιστική εγκύκλιος, αλλά αναμένεται σύντομα. Το άρθρο του νόμου που περιλαμβάνει τη νέα ρύθμιση παρουσιάζεται αυτούσιο παρακάτω:

Άρθρο 93 του Ν.4915/24-3-2022 (ΦΕΚ63 Α/2022)
Δασωθέντες αγροί-Αντικατάσταση του άρθρου 67 ν. 998/1979

Το άρθρο 67 του ν. 998/1979 (Α' 289) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Άρθρο 67

Αγροί που άλλαξαν μορφή

1. Το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς, του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα, επί των οποίων το Δημόσιο δεν θεμελιώνει δικαιώματα κυριότητας βάσει τίτλου.

Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που έχουν εκδοθεί για τις ανωτέρω εκτάσεις ανακαλούνται ακόμη και αν τελεσιδίκησαν δικαστικά.

2. Αν οι εκτάσεις της παρ. 1 εντάσσονται στην παρ.1 του άρθρου 3, τότε εμβαδόν αυτών έως τριάντα (30) στρέμματα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για γεωργική και δενδροκομική εκμετάλλευση, χωρίς να επιτρέπεται η περαιτέρω αλλαγή της χρήσης τους. Δικαίωμα να ζητήσουν την αλλαγή της χρήσης για γεωργική και δενδροκομική εκμετάλλευση έχουν όσοι αξιώνουν δικαιώματα κυριότητας επί των ανωτέρω εκτάσεων, δυνάμει τίτλων νόμιμα μεταγεγραμμένων. Η αλλαγή της χρήσης επιτρέπεται, κατόπιν άδειας που χορηγείται από τον Προϊστάμενο της Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής στον οποίο υπάγεται η αρμόδια Δασική Υπηρεσία, μετά από εισήγηση του οικείου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στον νομό. Ειδικά, για εκτάσεις μεγαλύτερες των πέντε (5) στρεμμάτων, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια, διαπιστώνεται, με βάση σχετική οικονομοτεχνική μελέτη, ότι συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες συνηγορούν υπέρ αυτού του τρόπου εκμετάλλευσης,

β. πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 47.

γ. η συγκεκριμένη έκταση, λόγω της θέσης, της αλληλεξάρτησης και της σύνδεσής της με τις γειτονικές δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, δύναται να ανακτήσει τη δασική της βλάστηση με φυσική αναγέννηση, μετά το πέρας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη, η οποία συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης, συντάσσεται και υπογράφεται σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 47 και εγκρίνεται με την άδεια αλλαγής χρήσης της έκτασης.

Το περιεχόμενο της μελέτης ορίζεται στο Παράρτημα της υπό στοιχεία οικ.133389/6588/10.12.2015 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2860).

Στις ανωτέρω εκτάσεις, πέραν της επιτρεπτής επέμβασης του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται και οι υπόλοιπες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας περί επιτρεπτών επεμβάσεων.

3. Αν οι εκτάσεις της παρ.1 εντάσσονται στην παρ. 2 του άρθρου 3, τότε δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και επιτρέπεται η απομάκρυνση της φυόμενης δασικής βλάστησης, μετά από άδεια του οικείου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στον νομό, κατόπιν αιτήσεως του προσώπου που προβάλλει δικαιώματα κυριότητας στην έκταση. Ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να αποδείξει το έννομο συμφέρον του να αιτηθεί την απομάκρυνση της δασικής βλάστησης, συνυποβάλλει με την αίτησή του είτε συμβολαιογραφικούς τίτλους, είτε δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9), είτε ένορκες βεβαιώσεις, είτε οποιοδήποτε άλλο στοιχείο από το οποίο να πιθανολογείται ο νομικός δεσμός του με το ακίνητο.

Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας για την προστασία των ανωτέρω εκτάσεων, ανακαλούνται.

4. Ο ειδικότερος χαρακτηρισμός της έκτασης ως δάσους ή δασικής, προκειμένης της εφαρμογής του άρθρου αυτού, διενεργείται, εφόσον δεν έχει καταρτιστεί δασολόγιο, αλλά υπάρχει αναρτημένος δασικός χάρτης, από την Επιτροπή Δασολογίου Περιφερειακής Ενότητας της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3208/2003 (Α' 303), ακόμη και αν η συγκεκριμένη έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα.

Στις περιοχές που δεν καλύπτονται από αναρτημένο δασικό χάρτη, εφαρμόζεται το άρθρο 14.

5. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται και τα ακίνητα δασικού χαρακτήρα που διατέθηκαν ως κληροτεμάχια, τα οποία εμφανίζονται στις πλησιέστερες στον χρόνο της παραχώρησης αεροφωτογραφίες με αγροτική μορφή και δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα. ***Ε.Β.***

Ακολουθώντας τα ίχνη του Κάστορα

Ο τόπος που έχει ποτάμι είναι ευλογημένος τόπος. Το ζωοφόρο δίκτυο κάθε τόπου μεταφέρει ζωή, υλικά, ανθρώπους, εμπορεύματα, ενέργεια. Την τύχη, που έχουμε κι εμείς ένα μικρό ποτάμι, τον Κάστορα, ευγνωμονούμε κι εμείς. Ποτίζει τον κάμπο μας και στο παρελθόν υπήρξε και παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, πολύ πριν εμφανιστεί στην περιοχή μας το πανελλαδικό δίκτυο της ΔΕΗ. Χάρη στο ευλογημένο ποτάμι εμείς είχαμε ηλεκτρικό στα σπίτια μας.

Αλλά εκτός από την προσφορά του στη ζωή και τη διαβίωση, τα δώρα του, όσον αφορά στην ομορφιά και την ευεξία, είναι πλούσια. Ας κάνουμε μια μικρή ανάβαση παραποτάμια, ξεκινώντας από το Μαρμαρογιόφυρο μέχρι τον Πισαγιάννη. Σ' αυτή τη διαδρομή μας βοηθούν να οπτικοποιήσουμε οι φωτογραφίες του Καστανιώτη Γιώργου Λαγανά. Φέτος που οι βροχές ήταν αρκετές και το νερό ήταν αρκετό. Έτσι περπατάς δίπλα στο ποτάμι με τα κύτταρά σου να συντονίζονται στη ροή του νερού. Κοιτώντας τη ροή συνειδητοποιείς ότι τίποτα δεν είναι ίδιο το επόμενο δευτερόλεπτο. Μερικές εκατοντάδες μέτρα από το Μαρμαρογιόφυρο η διαδρομή δυσκολεύει και το μονοπάτι θέλει την προσοχή του. Μην ξεχάσετε να φορέσετε αθλητικά παπούτσια ή αρβυλάκια και μακρύ παντελόνι. Το δύσκολο μέρος δεν κρατάει πολύ.

Στη συνέχεια μας περιμένει μια διαδρομή πανέμορφη και ενδιαφέρουσα κάτω από τη σκιά των πλατανιών. Ο ήχος από τις πατημασιές πάνω στα ξερά πλατανόφυλλα χάνεται από την ορμή των νερών. Τα μικρά ξύλινα γιοφύρια σε οδηγούν από τη μια πλευρά του ποταμού στην άλλη. Καθώς προχωράς θα αντικρύσεις μπροστά σου τη μεγάλη γέφυρα του οδικού δικτύου, ιστορική κατασκευή, και καθώς πλησιάζεις, στα αριστερά σου το παλιό εγκαταλειμμένο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Έχουμε γράψει και παλαιότερα ότι θα ήταν μια αξιόλογη παρέμβαση η αποκατάσταση του κτηρίου, όσο είναι δυνατόν, με αναζήτηση πόρων από τη δημοτική αρχή.

Στη γέφυρα μάς περιμένει ένας πανέμορφος πλακόστρωτος χώρος με παγκάκια και βρύση με νερό για να δροσιστούμε. Εδώ ο ήλιος δεν περνά, οπότε είναι ωραίος προορισμός για τα μεσημέρια το Καλοκαίρι, όταν κάνει πολλή ζέστη. Αφού ξεκουραστείς, συνεχίζεις την παραποτάμια πορεία σου. Θα συναντήσεις ακόμη ένα πλάτωμα με παγκάκια, να ξεκουραστείς. Και στη συνέχεια, αν έχεις κουράγιο, συνεχίζεις για τον Πισαγιάννη. Τι ομορφιά, με τη χαράδρα, τα νερά και τη δροσιά του. Η ωραιότερη εκδρομή τα καλοκαίρια μας. Κι

αν δεν προλάβετε σε μια ημέρα, μπορείτε να συνεχίσετε και επόμενες. Το ποτάμι μας είναι εκεί, γεμάτο ομορφιά, για ξεκούραση, χαλάρωση και χαρά.

«Κοίταζε τρυφερά το νερό που κυλούσε, το διαφανές πράσινο, τις κρυστάλλινες γραμμές του μυστικού του σχεδίου... Αγάπησε αυτό το νερό! Μείνε κοντά του! Διδάξου απ' αυτό!

Ω! ναι, ήθελε να διδαχθεί απ' αυτό, ήθελε να το ακούσει με προσοχή. Του φαινόταν πως όποιος καταλάβαινε αυτό το νερό και τα μυστικά του, θα καταλάβαινε και πολλά άλλα, πολλά μυστικά, όλα τα μυστικά». Σιντάρτα, Έρμαν Έσσε.

Ε.Λ.

Φωτος: Γιώργος Λαγανάς

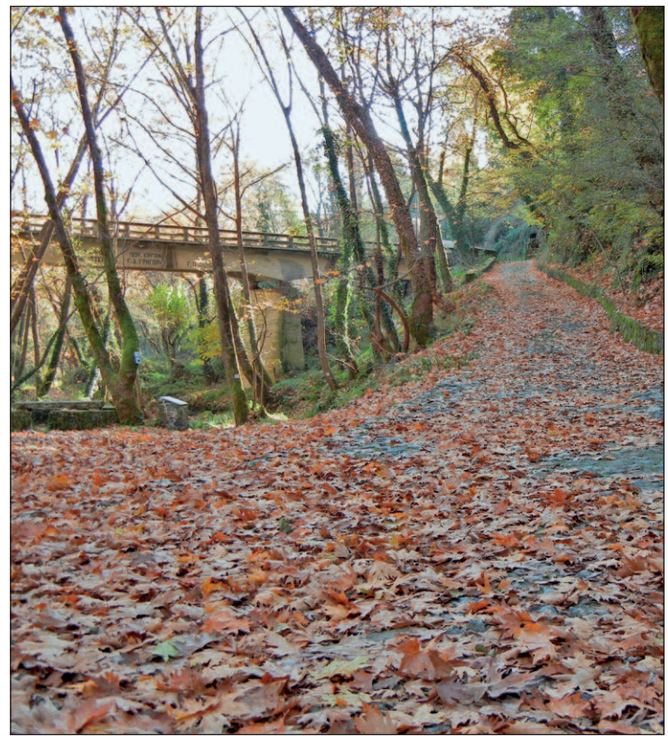

Δημιουργία Πάρκου Ελιάς στην Καλαμάτα

Η Μεσσηνία, εκφρασμένη μέσω της τοπικής διοίκησης και των φορέων της έχει δείξει και δείχνει στοχευμένες δράσεις για την ανάδειξη του νομού και των προϊόντων του. Κορυφαίο προϊόν της Μεσσηνίας είναι το ελαιόλαδο και οι βρώσιμες ελιές. Και οι Μεσσήνιοι το έχουν καταλάβει έμπρακτα, κάτι που δεν συμβαίνει με εμάς στη Λακωνία. Ο Δήμος Καλαμάτας, στη συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, τον Μάιο 2022, παρέλαβε από την Αναπτυξιακή Μεσσηνίας τις οριστικές μελέτες για τη δημιουργία ενός Υπαίθριου Πάρκου Ελιάς. Τον χώρο παραχωρεί ο Δήμος. Το έργο έχει προϋπολογισμό 587.500 ευρώ. Ο προγραμματισμός είναι να γίνει ένας χώρος πρασίνου με πρωταγωνιστή την ελιά με διάφορες δραστηριότητες.

Ο χώρος που προτείνεται να δημιουργηθεί Πάρκο Ελιάς βρίσκεται δυτικά του Ανοιχτού Θεάτρου Καλαμάτας και δίπλα στον ποταμό Νέδοντα. Προβλέπεται, εκτός από τον χώρο του πρασίνου να υπάρχουν και εκθεσιακά κομμάτια που θα αφηγούνται την ιστορία της ελιάς και του ελαιολάδου. Πραγματικά μια πολύ επιτυχημένη δράση για την ανάδειξη του διατροφικού θησαυρού. Άραγε οι δικοί μας τοπικοί άρχοντες τι σκέφτονται για την προώθηση των Λακωνικών προϊόντων και την ανάδειξη του τόπου μας;

Καλλιρρόη Λαμπή

Πληροφορίες: www.kalamata.gr

Αλλαγές στη διαδικασία για τη δακοκτονία

Έχουμε βιώσει και στο παρελθόν και ισχύει και φέτος, πολύ μεγάλες καθυστερήσεις στις αναθέσεις στους εργολάβους για την εκτέλεση των δακοκτονιών. Ήδη πάλι φέτος αντιμετωπίζεται το πρόβλημα να μη γίνουν ψεκασμοί λόγω της καθυστέρησης ολοκλήρωσης των διαγωνισμών. Και το πρόβλημα ταλαιπωρεί όλη την Ελλάδα. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατέθεσε τροπολογία στη Βουλή για ψήφιση. Σύμφωνα με την τροπολογία, και για το έτος 2022, η οικονομική επιτροπή κάθε περιφέρειας της χώρας, μπορεί, κατ' εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να αναθέσει την εκτέλεση του προγράμματος δακοκτονίας, για το οποίο έχουν δημοσιευθεί, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί διαγωνισμοί, στους προσωρινούς μειοδότες, έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων. Οι δαπάνες για την εκτέλεση των παρεχόμενων υπηρεσιών, από την έναρξη των εργασιών δακοκτονίας μέχρι τη σύναψη των οικείων συμβάσεων, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος περιφερειάρχης: α) βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης ψεκασμών και παγιδοθεσίας δακοκτονίας.

Ελπίζουμε να προχωρήσουν οι δακοκτονίες απρόσκοπτα και στην ώρα τους.

Καλλιρρόη Λαμπή

Άνοδος στις τιμές ελαιολάδου

Ο καύσωνας, που έγινε στην Ισπανία, επηρεάζει το δέσιμο του καρπού της ελιάς, παρότι η ανθοφορία ήταν πολύ καλή. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να προβλέπεται μειωμένη παραγωγή στην Ισπανία για την ελαιοκομική περίοδο 2022-2023. Οπότε οι έμποροι έσπευσαν να προμηθευτούν ελαιόλαδα της προηγούμενης περιόδου 2021-2022 και μάλιστα με αυξημένες τιμές. Στη Λακωνία και την Κρήτη πωλήθηκαν ποσότητες ελαιολάδου με τιμή 3.65 ευρώ το κιλό. Ας ευχηθούμε να μην αντιμετωπίσουμε το ίδιο πρόβλημα στην Ελλάδα και να προχωρήσει το δέσιμο του καρπού με επιτυχία.

Π. Καραγιάννης

Απόφαση για τις ελιές Καλαμάτας

Τελικά, τον Μάιο 2022, το Δ΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας με την απόφασή του με αριθμό 1149/2022 έκανε δεκτή την αίτηση του "Συλλόγου Υπέρ των Μεσσηνιακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης", που ζητούσε να ακυρωθεί η απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Ανάπτυξης που είχε εκδοθεί στις 7/2/2018, που έδινε το δικαίωμα της χρήσης της ονομασίας προέλευσης "Kalamata" στις επιχειρήσεις που καταγράφονταν για την καλλιέργεια της ποικιλίας ελιάς Καλαμών.

Έτσι με βάση την απόφαση του Στ. Ε μόνο οι Μεσσήνιοι παραγωγοί της ελιάς Καλαμών μπορούν να αναγράφουν την ένδειξη "Καλαμάτα". Οι παραγωγοί ελιάς της ποικιλίας αυτής άλλων περιοχών (εκτός της Μεσσηνίας) θα αναγράφουν ποικιλία "Ελιές Καλαμών" και την περιοχή προέλευσης (π.χ. Λακνωνία). Έχουμε ξαναγράψει για το θέμα αυτό σε προηγούμενα τεύχη και έχουμε καταγράψει τον μεγάλο όγκο παραγωγής σε σύγκριση με την αντίστοιχη στη Μεσσηνία. Η απόφαση έχει δημιουργήσει αντιδράσεις στις άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Καλλιρρόη Λαμπή

Νέο Δ.Σ. στον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Κστορείου

Μετά την παραίτηση του Προέδρου Αθανασίου Δημητρακόπουλου, λόγω λήξης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας και συνταξιοδότησής του, αναδείχτηκε μετά από εκλογική διαδικασία νέο Διοικητικό Συμβούλιο στον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου. Οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν στις 5 Ιουνίου 2022. Η πενταμελής σύνθεση του νέου Δ.Σ. έχει ως εξής: Αντώνης Κούμαρης Πρόεδρος, Νεκτάριος Μανιάτης Αντιπρόεδρος, Δημήτριος Θεοφιλάκης Γραμματέας, Ράνια Καλομοίρη-Θεοδωρακοπούλου Ταμίας, Τάκης Αλαφογιάννης μέλος. Ευχόμαστε καλή θητεία στο νέο Προεδρείο και καλή δύναμη στο έργο του.

Ε.Β.

Μειώνεται η επιχειρηματική δραστηριότητα στο Καστόρειο

Ένα Κατάστημα ακόμη έκλεισε στο χωριό μας. Μία επιχειρηματική διαδρομή ενός αιώνα παρά τρία χρόνια έκλεισε τον κύκλο της. Το 1925 ο Γεώργιος Δημητρακόπουλος ξεκίνησε με τσαγκαράδικο-υποδηματοποιείο. Εκεί μαθήτευσαν πολλοί υποδηματοποιοί συγχωριανοί μας. Υπήρξαν περίοδοι που οι μαθητές και εργαζόμενοι στη βιοτεχνία ανέρχονταν πάνω από 15 άτομα. Μετά τη βιομηχανική ανάπτυξη της Ελλάδος και τη δημιουργία εργοστασίων και μεγάλων βιοτεχνιών με μαζική παραγωγή υποδημάτων, η βιοτεχνία αρχές της δεκαετίας του 1960, σταδιακά μετατράπηκε και παρέμεινε ως εμπορικό κατάστημα πώλησης ετοίμων υποδημάτων. Το 1991 με το θάνατο του Γεωργίου Δημητρακόπουλου, το κατάστημα ανέλαβε η σύζυγός του Χρυσούλα και στη συνέχεια ο υιός του Αθανάσιος Δημητρακόπουλος, ο οποίος πρόσθεσε και την πώληση ετοίμων ενδυμάτων. Με την πρόσφατη συνταξιοδότηση του Αθανασίου Δημητρακόπουλου έκλεισε ένα από τα παλαιότερα καταστήματα, γεγονός που κάνει πιο φτωχή σε εμπορική κίνηση και ζωντάνια την πλατεία του χωριού μας.

Ε.Β.

Υπογράφτηκε έργο συντήρησης του ζωγραφικού διάκοσμου της Ι.Μ. Καστρίου

Στις 14 Ιουνίου 2022 ο Περιφερειάρχης κ. Παναγιώτης Νίκας, παρουσία των Αντιπεριφερειαρχών κ. κ. Θεόδωρου Βερούτη και Νίκωνα Τζινιέρη, υπέγραψε προγραμματικές συμβάσεις έργων στη Λακωνία με συνολικό προϋπολογισμό 1.724.800 ευρώ στο Διοικητήριο της Περιφέρειας. Οι συμβάσεις αυτές αφορούν σε έργα αποκατάστασης βλαβών και ζημιών από πλημμύρες των επαρχιακών οδών από Γέφυρα Απιδέας μέχρι Άγιο Δημήτριο προς Πελετά, από Γεράκι προς Άγιο Δημήτριο, του εθνικού και επαρχιακού δικτύου της γεωγραφικής περιοχής Ευρώτα και στον ηλεκτροφωτισμό της οδού Λυκούργου στη Σπάρτη. Στη συνέχεια μετέβησαν στα γραφεία της Μητρόπολης Μονεμβασίας και Σπάρτης και υπέγραψαν από κοινού με τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη κ.κ. Ευστάθιο δύο προγραμματικές συβάσεις εκ των οποίων η μία, που μας αφορά άμεσα, είναι για το έργο συντήρησης του ζωγραφικού διάκοσμου του Καθολικού της Ιεράς Μονής της Ζωοδόχου Πηγής Καστρίου, προϋπολογισμού 24.800 ευρώ.

Ε.Β.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστορείου σε επαναλειτουργία

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστορείου, που είχε μείνει ανενεργή περισσότερο από 2 χρόνια, βρίσκεται σε ανασυγκρότηση και αρχίζει να επαναλειτουργεί. Το Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας Δήμου Σπάρτης μετά την ανάληψη των καθηκόντων της νέας Προέδρου κ. Ελένης Δημητρακοπούλου συγκρότησε επιτροπή για τη διαχείριση της καλής λειτουργίας της Βιβλιοθήκης. Η επιτροπή αποτελείται από 5 τακτικά και 5 αναπληρωματικά μέλη τα οποία ορίστηκαν να εποπτεύουν, συλλογικά, την εύρυθμη λειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Η Επιτροπή μεριμνά για την παραλαβή και τη διατήρηση της καλής κατάστασης των βιβλίων και του λοιπού εκπαιδευτικού υλικού. Συμμετέχει στη διοργάνωση και διεξαγωγή δράσεων και εκδηλώσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας και στην ενίσχυση των δεσμών της με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη και έχει υπό την ευθύνη της την επιμελητεία, καθαριότητα και ασφάλεια του κτιρίου και του εξοπλισμού της. Ήδη έχει συνεδριάσει μέχρι σήμερα δύο φορές και έχει συζητήσει και αποφασίσει για θέματα σχετικά με τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης.Τα τακτικά μέλη είναι κατά σειρά: Ζάβρας Χρήστος, Μπουλούμπαση-Μπασκουρέλου Άβα, Ανδριανόπουλος Νικόλαος, Λαγανάς Βασίλειος, Παρασκευοπούλου-Βαριαδάκη Αγγελική με αντίστοιχα αναπληρωματικά: Τσάχαλη Ζαχαρούλα, Μπασκουρέλος Χαράλαμπος, Ανδριανός Ευάγγελος, Λαγανάς Κων/νος, Βλαχογιάννη Ελένη.

Ε.Β.

Δημοπρατήθηκε το έργο της επισκευής και ανακαίνισης του κτηρίου Σπυρόπουλου

Στις 8 Ιουνίου 2022 δημοσιεύτηκε η διακήρυξη Δημοπρασίας του έργου της επισκευής –ανακαίνισης του κτηρίου Σπυρόπουλου, που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών. Ημερομηνία λήξης της υποβολής προσφορών ορίστηκε η 24 Ιουνίου 2022 και ημέρα αποσφράγισης αυτών η 29 Ιουνίου 2022. Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε 240 ημέρες από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης. Ευχόμαστε να αναδειχθεί μέσα από τις προσφορές αμέσως ανάδοχος και να προχωρήσει γρήγορα το έργο χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Ε.Β.

Ενημερωμένοι και εκπαιδευμένοι πολίτες σε θέματα υγείας σώζουν ζωές

Στις 29 Απριλίου το Κέντρο Υγείας Καστορείου με τη συμβολή του Τμήματος Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Σπάρτης διοργάνωσε ημερίδα με θέμα τη χρησιμότητα της Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και του απινιδωτή. Την ημερίδα παρακολούθησαν με ενδιαφέρον πολλοί συμπολίτες μας. Η κ. Ποτούλα Ορφανού, Πρόεδρος του Περιφερειακού Τμήματος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Σπάρτης και η νοσηλεύτρια κ. Σταυρούλα Χατζή του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού ανέλαβαν και εκπαίδευσαν επιλεγμένη ομάδα εθελοντών συμπατριωτών μας στη χρήση του απινιδωτή και τους χορήγησαν πιστοποίηση χρήστη. Οι εκπαιδευθέντες είναι: Γαρουφάλλη Ντίνα, Δαμιανάκη Αντωνία, Θεοφιλάκης Δημήτριος, Σιμωτά Νικολίτσα, Λαμπή Καλλιρόη, Μπασκουρέλος Μπάμπης, Μπασκουρέλος Κωνσταντίνος, Μπουλούμπαση -Μπασκουρέλου Άβα, Παρασκευόπουλος Γεώργιος, Ρουμελιώτης Κώστας και Τσάκωνας Γιάννης. Αναμένοντας την τοποθέτηση του απινιδωτή σε επιλεγμένο χώρο, προκειμένου να είναι εύκαιρος για άμεση χρήση, ευχαριστούμε την Διευθύντρια του Κέντρου Υγείας Καστορείου κ. Σταθούλα Αραχωβίτη για το έμπρακτο ενδιαφέρον της και την έμπρακτη υποστήριξή της σε θέματα που αφορούν στην υγεία των κατοίκων της περιοχής μας.

Ε.Β.

Το Προσκυνητάρι του Αγίου Νικολάου στην Κουτσουρούμπα

Ο Νίκος Γ. Ρουμελιώτης και ο Δημήτρης Γ. Παπαδόπουλος επισκεύασαν και άσπρισαν το μισογκρεμισμένο και εγκαταλελειμμένο για πολλά χρόνια Προσκυνητάρι του Αγίου Νικολάου, που βρίσκεται στην Κουτσουρούμπα περικυκλωμένο από πυκνή θαμνώδη βλάστηση και δέντρα, που καθιστούν αδύνατη τη θέασή του, ειδικά στους νεότερους που δεν το γνωρίζουν και δεν έχουν μνήμες. Με την Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη-Παπαδημητράκη τοποθετήσαμε την εικόνα του Αγίου με τα απαραίτητα, ώστε, να είναι λειτουργικό και επισκέψιμο.

Γι αυτό το Προσκυνητάρι η παράδοση λέει ότι κατά τα Ορλωφικά, τμήμα Ελλήνων αγωνιστών από την Κονιδίτσα και τα χωριά του Πάρνωνα πήγαιναν να βοηθήσουν τους κατοίκους της Κοτίτσας που θα δεχόταν τουρκική επίθεση. Προδόθηκαν όμως, και στο σημείο αυτό δέχθηκαν επίθεση από τους Τούρκους και σκοτώθηκαν 17 παλληκάρια, που ενταφιάσθηκαν σ' αυτόν τον τόπο. Πάνω από τον τάφο χτίστηκε το Προσκυνητάρι του Αγίου Νικολάου (σύμφωνα με την λαϊκή παράδοση και αφήγηση του Βασίλη Λάμπου).

Θυμόμαστε οι παλαιότεροι ότι πέριξ αυτού υπήρχαν πολλές πέτρες στρωμένες, που στο αναποδογύρισμά τους ξεπρόβαλλε και κανένα ανθρώπινο οστό που έδειχνε ότι εκεί υπήρχαν παλαιότερα ενταφιασμένοι. Το προσκυνητάρι με την πάροδο του χρόνου, λίγο με τη μείωση των αγροτών που δραστηριοποιούντο στην περιοχή λίγο με την αλλαγή των μεταφορικών μέσων από τα ζώα στα γρήγορα τροχοφόρα οχήματα ξεχάστηκε, οι επισκέψεις σ' αυτό σιγά-σιγά μειώθηκαν, μέχρι που εγκαταλείφτηκε και ερημώθηκε. Στο σημείο αυτό, αργότερα, τοποθετήθηκε σιδερένιο προσκυνητάρι, που φέρει το όνομα «Π. Ζούζουλας». Και αυτό εγκαταλείφτηκε με την πάροδο του χρόνου.

Ευχόμαστε, αυτή τη φορά, να ευρίσκεται κάποιος να ανάβει πότε - πότε το καντηλάκι του. Άλλωστε, απέχει μόλις 7 μέτρα από τον επαρχιακό δρόμο.

Ε.Β.

Τα σχολεία μας επισκέπτονται το Ναύπλιο

Το Σάββατο 4 Ιουνίου 2022 ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Καστορείου πραγματοποίησε ημερήσια εκδρομή στο Ναύπλιο μετά από παύση δύο χρόνων λόγω της πανδημίας.

Με χαρούμενη διάθεση και πολλά χαμόγελα ξεκινήσαμε το ταξίδι μας με αφετηρία την παιδική χαρά του Καστορείου. Μετά από περίπου δύο ώρες φτάσαμε στο ιστορικό Ναύπλιο, την πρώτη πρωτεύουσα του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους. Η πρώτη μας επίσκεψη ήταν στο πολεμικό μουσείο που στεγάζεται σε ένα διώροφο νεοκλασικό κτίριο, στο οποίο λειτούργησε η πρώτη σχολή Ευελπίδων, την οποία ίδρυσε ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας ο Ιωάννης Καποδίστριας για να στελεχώσει τον στρατό του νέου ελληνικού κράτους. Ο επισκέπτης μπορεί να παρακολουθήσει την ιστορία της Στρατιωτικής

Σχολής Ευελπίδων και της νεότερης ιστορίας της Ελλάδας, ιδιαίτερα δε, τη συμμετοχή των κατοίκων της Αργολίδας στους αγώνες του Ελληνικού Έθνους, από την Ελληνική Επανάσταση μέχρι την απελευθέρωση από τα στρατεύματα Κατοχής.

Κατόπιν με το τρενάκι μέσα από μία διαδρομή συνολικής διάρκειας 20 λεπτών γνωρίσαμε την πόλη του Ναυπλίου, περνώντας από τις γειτονιές της παλιάς πόλης, τον καθεδρικό ναό του Αγίου Γεωργίου, το Πολεμικό Μουσείο, τον Μεγάλο Δρόμο, το άγαλμα του Ιωάννη Καποδίστρια, την Πύλη της Ξηράς, το Λιοντάρι των Βαυαρών και πολλά άλλα.

Όποιος επιθυμούσε μπορούσε με καραβάκι να κάνει τον περίπλου του ενετικού κάστρου γνωστότερου ως Μπούρτζι, το σήμα κατατεθέν του Ναυπλίου μαζί με το Παλαμήδι.

Στη συνέχεια υπήρξε ελεύθερος χρόνος για περιήγηση στην πόλη, για φαγητό και για ψώνια.

Η τελευταία μας επίσκεψη ήταν στο Παλαμήδι, που είναι ένα από τα πιο καλοδιατηρημένα κάστρα της Ελλάδας, παράδειγμα ενετικής οχυρωματικής αρχιτεκτονικής του 18ου αιώνα. Μετά την Επανάσταση, το Παλαμήδι χρησίμευσε σαν φυλακή, στην οποία το 1833 φυλακίστηκε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και αποφυλακίστηκε 11 μήνες μετά , έπειτα από χάρη του βασιλιά Όθωνα.

Με τις καλύτερες εντυπώσεις και με χιλιάδες όμορφες εικόνες αποτυπωμένες στη σκέψη μας επιστρέψαμε αργά το απόγευμα στο αγαπημένο μας χωριό το Καστόρι. Και του χρόνου!

Ελένη Βλαχολιά, Νηπιαγωγός
Νηπιαγωγείου Καστορείου

Ολοκληρώθηκε η σχολική χρονιά

Η σχολική χρονιά 2021-2022 έκλεισε με τον καλύτερο τρόπο για το Δημοτικό Σχολείο και το Νηπιαγωγείο Καστορείου. Ύστερα από δύο χρόνια σχολικών εορτών, χωρίς την παρουσία γονέων, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί πραγματοποίησαν μια πολύ όμορφη γιορτή στον προαύλιο χώρο του σχολείου, την Τετάρτη 15 Ιουνίου, όπου τα παιδιά χόρεψαν παραδοσιακούς και μοντέρνους χορούς, τραγούδησαν και έπαιξαν! Μετά τη λήξη της γιορτής, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων κ. Σκαφιδάς Γεώργιος απένειμε απολυτήριες πλακέτες στους μαθητές της ΣΤ' Δημοτικού και τους ευχήθηκε να έχουν καλή

πρόοδο στο Γυμνάσιο. Τέλος, ο Σύλλογος ευχαρίστησε θερμά την κ. Άβα Μπουλούμπαση Μπασκουρέλου η οποία παρευρέθηκε στη σχολική γιορτή, για την πολύτιμη και ευγενική της συνεισφορά με το ποσό των 500 ευρώ για την εκδρομή που πραγματοποίησε το σχολείο στο Ναύπλιο, καλύπτοντας πλήρως το κόστος μετακίνησης όλων των μαθητών.

Καλλιρρόη Λαμπή

Ευχαριστήρια επιστολή

Οι μαθητές και η Νηπιαγωγός του Νηπιαγωγείου Καστορείου εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες προς τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου & Νηπιαγωγείου Καστορείου, για την άμεση ανταπόκρισή τους στο αίτημά μας για αγορά εξοπλισμού ρομποτικής, που διευκολύνει το εκπαιδευτικό μας έργο και συμβάλλει στην πρόοδο των παιδιών μας .

Μακάρι αυτή τους η κίνηση να βρει μιμητές στο μέλλον.

Επίσκεψη στην Ιερά Μονή Τεσσαράκοντα Μαρτύρων

Στις 31 Μαΐου 2022 οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Καστορείου ξεναγήθηκαν από τους μοναχούς στο Καθολικό της Ιεράς Μονής Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, το οποίο βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα έξω από τη Σπάρτη. Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός Παπαδόγιαννη Ελένη εξιστόρησε στους μαθητές διάφορα σημαντικά γεγονότα, που αφορούσαν στην Επανάσταση του 1821, με εκτενή αναφορά στο Κρυφό Σχολειό και τους Νεομάρτυρες. Τα έξοδα μετακίνησης των μαθητών για τη συγκεκριμένη εκδρομή, το κόστος της οποίας ήταν 200 ευρώ, κάλυψε ο Εφημέριος της Ενορίας Καστορείου Πατήρ Νεκτάριος και το Φιλόπτωχο Ταμείο. Ο Σύλλογος Γονέων τους ευχαριστεί πολύ.

Καλλιρρόη Λαμπή

Οι ενορίες του Καστρίου και του Καστορείου εόρτασαν τα εξωκλήσια τους

Πολλές είναι οι εορτές των Αγίων μας μέσα στην Άνοιξη και πολλά τα εξωκλήσια που εορτάζουν. Οι συμπολίτες μας με λιγότερα μέτρα προστασίας από την πανδημία του covid-19 προσήλθαν στις εκκλησίες να τιμήσουν την μνήμη των Αγίων, να προσευχηθούν και να εκτελέσουν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα χωρίς τους αυστηρούς περιορισμούς.

Αμέσως μετά την εορτή της Αναστάσεως εορτάσθηκε στις **25 Απριλίου** η μνήμη του Αγίου Γεωργίου. Σχεδόν όλα τα χωριά των Βορείων Δήμων έχουν στην ενορία τους εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο πλην του Καστορείου. Οπότε οι συμπολίτες μας κάθε χρόνο μοιράζονται στο Καστρί και στα Περιβόλια, που έχουν εκκλησία του Αγίου Γεωργίου για να παρακολουθήσουν τη Θέα Λειτουργία και να τιμήσουν τον Άγιο. Και στις δυο εκκλησίες προσέτρεξε αρκετός κόσμος και παρακολούθησε με κατάνυξη τη Θεία Λειτουργία.

Λίγες ημέρες αργότερα στις **29 Απριλίου** εόρτασε με εκκλησιαστική λαμπρότητα η Ι. Μ. της Ζωοδόχου Πηγής Καστρίου, σκέπη και προστάτιδα όλης της περιοχής μας. Στη Θεία Λειτουργία χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος. Την μονή είχε κατακλύσει πολύς κόσμος, που παρακολούθησε με ευλάβεια και θρησκευτική κατάνυξη τη Θεία Λειτουργία και την ομιλία με παραινέσεις και ευχές του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη μας. Στην τελετή παρέστησαν ο Βουλευτής της Ν.Δ. κ. Αθανάσιος Δαβάκης, ο Αντιπεριφεριάρχης κ. Θεόδωρος Βερούτης, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής, ο Πρόεδρος του Τ.Σ Καστορείου κ. Βασίλης Λαγανάς, ο πρώην Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ κ. Λεωνίδας Γρηγοράκος και πολλοί επίσημοι που τα ονόματά τους μπορεί να μας διαφεύγουν.

• Στις **2 Μαΐου** εορτάσθηκε η μνήμη του Αγίου Αθανασίου (Μάη Θανάσης) στις Μάντρες. Η δυνατή βροχή δεν πτόησε τους συμπατριώτες μας να παραβρεθούν και να τιμήσουν τη μνήμη του Αγίου. Παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία, που τελέσθηκε από τον π. Κυριάκο, προστατευμένοι άλλοι στο εσωτερικό της εκκλησίας και άλλοι κάτω από το υπόστεγο. Το υπόστεγο ξύλινο με κεραμοσκεπή που προστατεύει τον χώρο μπροστά από την είσοδο της εκκλησίας, κατασκευάστηκε πρόσφατα από τον Θεόδωρο Αλαφόγιαννη και τον Γεώργιο Λιακόπουλο με υλικά που πλήρωσε η οικογένεια Νίκου Νικητάκη. Μετά τη θεία Λειτουργία και παρά τη βροχή, στην καλύβα της οικογένειας Νίκου Νικητάκη με χορηγία του Θεόδωρου Αλαφόγιαννη προσφέρθηκε καλομαγειρεμένο φαγητό από τους Γιώργο Δ. Βλάχο και Δημήτρη Ν. Βλάχο με χοιρινό και τσιγαρολάχανα συνοδευμένο με κρασί, που πρόσφερε ο Βασίλης Γαρυφάλλης.

• Στις **8 Μαΐου 2022** εορτάσθηκε η μνήμη του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στην ομώνυμη εκκλησία στον άγιο Μάμα. Τη Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος στο τέλος της οποίας πραγματοποίησε και Αγιασμό. Στην ομιλία που απηύθυνε στο εκκλησίασμα ευχαρίστησε τον Γιώργο Κακαφλίκα που εθελοντικά καθάρισε τον περίβολο της εκκλησίας. Μετά τη Θεία Λειτουργία η Πόλυ Μουτή με την κόρη της Βίκυ και η Χριστίνα Κορτζή πρόσφεραν γλυκίσματα σε όλο το εκκλησίασμα. Στο πέρας της εκδήλωσης οι γείτονες της εκκλησίας Δημήτρης Ξυδογιαννόπουλος και Χρήστος Κορτζής άνοιξαν τα σπίτια τους και κάλεσαν φίλους και γνωστούς για κέρασμα.

• Στις **21 Μαΐου 2022** εόρτασε η εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου στο Καστρί. Οι κάτοικοι του Καστρίου και των οικισμών της Νέας Λιβεράς και των Σερβέικων, αλλά και πολλοί Καστανιώτες παρακολούθησαν με κατάνυξη τη Θεία Λειτουργία που τελέστηκε από τον ιερέα π. Κυριάκο και τίμησαν τη μνήμη των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης.

• Στις **2 Ιουνίου 2022** εορτάσθηκε και φέτος η Ανάληψη του Κυρίου στην εκκλησία της Παναγίτσας στη Μπουρσάκα, στο βουνό. Αρκετοί συμπατριώτες μας ανέβηκαν στο βουνό, στο όμορφο εκκλησάκι και παρακολούθησαν την Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας, που τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος Μετά το πέρας της τελετής όλοι οι παρευρισκόμενοι προσκλήθηκαν από τον Δημήτρη Κουτρουμπή στην οικία του, που γειτονεύει με την εκκλησία και προσφέρθηκε κέρασμα. Επίσης, ο Σύλλογος φίλων του Βουνού "Λουσίνα" πρόσφερε σουβλάκια και κρασί.

• Στις **8 Ιουνίου** εορτάστηκε στα Σερβέικα η Ανακομιδή Ιερών Λειψάνων του Αγίου Θεοδώρου Στρατηλάτου στην ομώνυμη εκκλησία. Την Θεία Λειτουργία τέλεσαν οι ιερείς π. Κυριάκος, ο π. Παναγιώτης και ο π. Νίκωνας παρουσία αρκετού κόσμου από όλη τη γύρω περιοχή. Το εκκλησάκι αυτό ήταν ερειπωμένο και εγκαταλελειμμένο μέχρι τη 10ετία του ΄70, όταν ο κ. Ντίνος Δρίτσας ανέλαβε να το επισκευάσει και να το φέρει στη σημερινή του μορφή. Ενήργησε και για τα εγκαίνια της εκκλησίας, που έγιναν το 1977 από τον τότε Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης Μακαριστό Ιερόθεο, ο οποίος μετέβη εκεί, όπως μας εξιστόρησε ο κ. Ντ. Δρίτσας, πάνω σε γαϊδουράκι, αφού ο δρόμος ήταν ένας στενός και κακοτράχαλος χωματόδρομος. Από τότε ο ίδιος, καθώς, και ιδιοκτήτες των γειτονικών στην εκκλησία αγρών, κάθε φορά στην εορτή της μνήμης του Αγίου ετοιμάζουν πολλά και νόστιμα εδέσματα και μαζί με κρασί προσφέρονται σε όλους τους παρευρισκομένους δημιουργώντας κάθε φορά μια πανηγυρική ατμόσφαιρα. Και, φυσικά, δεν λείπουν και τα γλυκίσματα στο τέλος. Ο Θεός να δίνει υγεία στους οίκους των προσφερόντων.

• Στις **13 Ιουνίου** του Αγίου Πνεύματος, εόρτασε το ιστορικό εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας στο Καστρί, που βρίσκεται στον λόφο της θυσίας των μαχητών του Πρινοκοκά κατά την επίθεση που δέχτηκαν από τους Τούρκους το 1460. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας π. Νίκωνας παρουσία πολλών πιστών από την περιοχή μας.

• Στις **24 Ιουνίου** εόρτασε το όμορφο εκκλησάκι, που βρίσκεται πάνω από τις πηγές του Πισαγιάννη, την μνήμη του γενεθλίου του Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννη στην οποία είναι αφιερωμένο. Πολλοί συμπολίτες μας, πιστοί του Αγίου παραβρέθηκαν και παρακολούθησαν με κατάνυξη τη Θεία Λειτουργία που τέλεσε ο π. Νεκτάριος.

Ε.Β.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

• Με μεγάλη χαρά πληροφορηθήκαμε για τον διορισμό της Δρ Άννας Χιώτη (Προϊσταμένης του Τμήματος Φαρμακευτικών και Φαρμάκων της Διεύθυνσης Υγείας του Λουξεμβούργου) και θυγατέρας του ιερέα Γεωργίου και της πρεσβυτέρας Κάρεν-Καλίσας Χιώτη, ως Προέδρου της Επιτροπής Επιστήμης και Καινοτομίας της Καινοτόμου Πρωτοβουλίας για την Υγεία, στο Λουξεμβούργο. Η Άννα έζησε τα πρώτα της παιδικά και σχολικά χρόνια στο Καστόρι. ***Ε.Λ.***

• Ο Μιχάλης Κατσίμπρας του Μιχαήλ και της Ιωάννας Γιαννούλη του Νικολάου έλαβε το δεύτερο μεταπτυχιακό διεθνές πτυχίο του με Άριστα και χρηματικό έπαθλο από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στη «Διεθνή Ναυτιλία, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση», ολοκληρώνοντας ένα εξαιρετικά απαιτητικό και πρωτοποριακό μεταπτυχιακό, ανάμεσα στα πέντε πρώτα σε αξία παγκοσμίως. Διενεργήθηκε στην Αγγλική Γλώσσα με καθηγητές από τα γνωστότερα πανεπιστήμια του κόσμου. Συγχαρητήρια στον Μιχάλη με ευχές για τα καλύτερα στη ζωή του. ***Ε.Β.***

Γράφει η Κάρεν-Καλίσα Χιώτη

Προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών

Τα δικαιώματα των παιδιών είναι ανθρώπινα δικαιώματα. Κάθε παιδί στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο πρέπει να απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα και να μπορεί να ζει χωρίς διακρίσεις ή εκφοβισμούς οποιουδήποτε είδους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών είναι βασικός στόχος του έργου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ο οποίος εγγυάται την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Στην ανακοίνωσή της στις 24 Μαρτίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθορίζει έτσι τη στρατηγική της για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών και την υποστήριξη των παιδιών που έχουν ανάγκη. Προτείνει μια σειρά πρωτοβουλιών, που κάθε μια από αυτές καθορίζει τις προτεραιότητες για τη δράση της ΕΕ τα επόμενα χρόνια. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά τη χάραξη της στρατηγικής της σε συνεργασία με κορυφαίες διεθνείς οργανώσεις για τα δικαιώματα του παιδιού, συγκέντρωσε απόψεις και απόψεις από περισσότερα από 10.000 παιδιά.

Στο παρελθόν τα παιδιά στην ΕΕ δεν απολάμβαναν τα δικαιώματα, τις ευκαιρίες και την ασφάλεια που έχουν σήμερα. Τις τελευταίες δεκαετίες, η Επιτροπή έχει υποβάλει σημαντικές προτάσεις, όπως η αντιμετώπιση της εμπορίας παιδιών, η σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών, εξαφανίσεις παιδιών και η προώθηση πιο φιλικών για τα παιδιά συστημάτων δικαιοσύνης. Όμως, πάρα πολλά παιδιά εξακολουθούν να βιώνουν ότι τα δικαιώματά τους παραβιάζονται σοβαρά. Τα παιδιά εξακολουθούν να είναι θύματα διαφόρων μορφών βίας, εκτίθενται σε κοινωνικοοικονομικό αποκλεισμό και διακρίσεις, ειδικά λόγω φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή αναπηρίας. Οι ανησυχίες των παιδιών δεν ακούγονται επαρκώς, και οι απόψεις τους συχνά δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Εκτός από το γεγονός ότι τα υπάρχοντα προβλήματα και ανισότητες επιδεινώνονται, η πανδημία του Covid-19 έχει δημιουργήσει νέα. Τα παιδιά έχουν εκτεθεί περισσότερο σε βία στο σπίτι, κακοποίηση και εκμετάλλευση στο Διαδίκτυο και διαδικτυακό εκφοβισμό, και περισσότερο υλικό έχει κοινοποιηθεί στο διαδίκτυο που δείχνει τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Η μετάβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει επηρεάσει ιδιαίτερα τα πολύ μικρά παιδιά, τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και τα παιδιά που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές που δεν έχουν σύνδεση στο Διαδίκτυο ή εξοπλισμό πληροφορικής. Η πανδημία έχει επηρεάσει επίσης την ψυχική υγεία των παιδιών και έχει διαπιστωθεί αύξηση του άγχους και της μοναξιάς. Πολλά δεν μπόρεσαν να συμμετάσχουν σε αθλητικές ή καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι σημαντικές για την ανάπτυξη και την ευημερία τους.

Η στρατηγική της Επιτροπής επικεντρώνεται σε έξι τομείς στους οποίους προτείνει επίσης μέτρα.

1. Τα παιδιά ως παράγοντες αλλαγής στη δημοκρατική ζωή

Η εικόνα των νέων που γεμίζουν τους δρόμους ζητώντας δράση για το κλίμα ή υπερασπιζόμενοι τα ανθρώπινα δικαιώματα, μας δείχνει ότι τα παιδιά είναι ενεργοί πολίτες και παράγοντες αλλαγής. Αν και στα περισσότερα κράτη μέλη δεν ψηφίζουν μέχρι να γίνουν 18 ετών, τα παιδιά δικαιούνται να είναι μάχιμα μέλη δημοκρατικών κοινωνιών και μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση πολιτικών προτεραιοτήτων. Επομένως, η Επιτροπή προτείνει μια σειρά δράσεων. Μεταξύ άλλων τη δημιουργία φιλικών προς τα παιδιά νομικών κειμένων και τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων με παιδιά στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να επιτρέπουν τη συμμετοχή των παιδιών στον αστικό και δημοκρατικό βίο. Όμως, σύμφωνα με την ανάλυση της UNICEF για την κατάσταση των παιδιών στην Ελλάδα του 2021, οι αντιλήψεις εξακολουθούν να υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή των παιδιών είναι δύσκολη, δαπανηρή και απαιτεί πόρους και τεχνογνωσία.

2. Κοινωνικοοικονομική ένταξη, υγεία και εκπαίδευση

Κάθε παιδί δικαιούται ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο και ίσες ευκαιρίες. Η ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των παιδιών είναι ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση της μεταφοράς της φτώχειας και της μειονεξίας από γενιά σε γενιά. Επίσης, κάθε παιδί δικαιούται υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο και τον τόπο διαμονής του. Γεγονός είναι, ωστόσο, ότι τα παιδιά που κινδυνεύουν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο δυσκολίας πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, ιδίως σε απομακρυσμένες και μειονεκτικές περιοχές.

Η παιδική ηλικία παίζει σημαντικό ρόλο στο πώς θα είναι η σωματική και ψυχική υγεία αργότερα. Ωστόσο, προβλήματα ψυχικής υγείας είναι ευρέως διαδεδομένα και μερικές φορές μπορεί να σχετίζονται με την απομόνωση, την εκπαίδευση, το περιβάλλον και τη φτώχεια η τη μακροχρόνια χρήση ψηφιακών εργαλείων. Παιδιά μεταναστών έχουν συχνά ψυχικά προβλήματα ως αποτέλεσμα καταστάσεων που έχουν βιώσει στη χώρα καταγωγής τους, στο δρόμο της μετανάστευσης ή λόγω της ανασφάλειας ή εξευτελιστικής μεταχείρισης στη χώρα άφιξης, και χρειάζονται ειδική υποστήριξη.

Η υγιεινή διατροφή καθώς και η τακτική σωματική δραστηριότητα είναι απαραίτητα για την σωματική και πνευματική ανάπτυξη των παιδιών. Σήμερα, υπάρχουν παιδιά στην ΕΕ που υποφέρουν από πείνα, γεγονός που τα καθιστά πιο επιρρεπή σε ασθένειες και εμποδίζει την κανονική ανάπτυξη του εγκεφάλου. Άστεγα παιδιά και παιδιά μεταναστών που ζουν σε υπερπλήρεις ή φτωχές εγκαταστάσεις υποδοχής είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε αυτά τα προβλήματα.

Η Επιτροπή επιδιώκει να δημιουργήσει μια ευρωπαϊκή εγγύηση για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Με αυτή την νέα εγγύηση θα αντιμετωπίσει τόσο την σωματική όσο και την ψυχική υγεία των παιδιών και θα καθορίσει καλύτερα πρότυπα πρώιμης εκπαίδευσης και φροντίδας σε όλη την ΕΕ. Επίσης θα εξασφαλίζει τουλάχιστον ένα υγιεινό γεύμα κάθε σχολική ημέρα και θα δημιουργήσει μια χωρίς αποκλεισμούς ποιοτική εκπαίδευση.

Η UNICEF επισημαίνει στην ανάλυσή της ότι ανεπαρκής παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, η οποία επιδεινώνει περισσότερο τις ευπάθειες των παιδιών που βρίσκονται σε μεγαλύτερη ανάγκη, στερώντας τους ευκαιρίες και επηρεάζοντας την πρόσβασή τους σε ποιοτικές υπηρεσίες, οδηγεί σε μεγάλες γεωγραφικές και κοινωνικοοικονομικές ανισότητες εντός της Ελλάδας, καθώς και σε μείωση της ισότητας ευκαιριών και της διαγενεακής κινητικότητας. Το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο συνδέεται με εκπαιδευτικές επιδόσεις και επηρεάζει σημαντικά τα επίπεδα επιτυχίας. Η πρακτική του φροντιστηρίου επηρεάζει αρνητικά τα παιδιά από οικογένειες χαμηλότερου εισοδήματος.

3. Καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών

Η βία κατά των παιδιών, σε όλες τις πιθανές μορφές της, είναι ευρέως διαδεδομένη. Τα παιδιά μπορεί να είναι θύματα, μάρτυρες, καθώς και δράστες πράξεων βίας στο σπίτι αλλά και στο σχολείο, σε δραστηριότητες ψυχαγωγίας, στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, εκτός και εντός του διαδικτύου. Η βία στην παιδική ηλικία μπορεί να έχει μακροχρόνιες συνέπειες και οι εθνικές αρχές παιδικής προστασίας έχουν το καθήκον να λάβουν μέτρα για την προστασία των παιδιών από τη βία και εκμετάλλευση.

Η Επιτροπή θα προτείνει νομοθεσία για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και για τη δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών, καθώς και για την ενίσχυση της αντιμετώπισης της βίας στα σχολεία και για τη θέσπιση εθνικής νομοθεσίας για τον τερματισμό της σωματικής τιμωρίας σε όλα τα περιβάλλοντα.

Η βία κατά των παιδιών παραμένει ένα σοβαρό, πολύπλευρο και σύνθετο φαινόμενο στην Ελλάδα. Η ελληνική νομοθεσία απαγορεύει μεν τη βία κατά των παιδιών τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι, ωστόσο, δημοσιεύσεις του διεθνούς μη κυβερνητικού οργανισμού "Humanium" και της UNICEF επισημαίνουν ότι αυτό δεν εμποδίζει ένα σημαντικό αριθμό Ελλήνων γονιών να χρησιμοποιούν σωματική τιμωρία στα παιδιά τους. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, η χρήση της σωματικής ποινής ως πειθαρχικού μέσου αποτελεί κατάχρηση της γονικής εξουσίας και μπορεί να επιβαρυνθεί με φυλάκιση, αλλά είναι γεγονός, ότι ένα μεγάλο ποσοστό περιπτώσεων σωματικής κακοποίησης δεν αναφέρεται στις αρχές.

4. Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη

Τα παιδιά μπορούν να είναι θύματα ή κατηγορούμενοι για ένα έγκλημα και πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς για να συμμετέχουν και να ακουστούν. Οι δικαστικές διαφορές πρέπει να προσαρμοστούν στην ηλικία και τις ανάγκες τους και πρέπει να γίνονται σεβαστά όλα τα δικαιώματά τους. Από τη στιγμή που τα δικαιώματά τους έχουν παραβιαστεί, δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στα αποτελεσματικά ένδικα μέσα και τα ευάλωτα παιδιά υφίστανται συχνά διαφορετικές και αλληλένδετες μορφές διακρίσεων. Θα πρέπει να βελτιωθεί η συλλογή πληροφοριών για παιδιά που εμπλέκονται σε δικαστικές διαφορές. Ακόμα και σήμερα, υπάρχουν ανιθαγενή(χωρίς καμιά υπηκοότητα) παιδιά στην Ευρώπη. Κάποια ήταν έτσι από τη γέννηση, αλλά συχνά οφείλεται στη μετανάστευση. Η έλλειψη υπηκοότητας καθιστά δύσκολη την πρόσβαση σε ορισμένες βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση και μπορεί να οδηγήσει σε καταστάσεις βίας και εκμετάλλευσης. Όταν τα παιδιά είναι θύματα εγκλήματος, συμβαίνει συχνά να μην αναφέρεται λόγω της ηλικίας των θυμάτων, της έλλειψης γνώσης των δικαιωμάτων τους και της έλλειψης διαθέσιμων υπηρεσιών αναφοράς και υποστήριξης. Επομένως, υπάρχουν ιδιαίτερες προκλήσεις που σχετίζονται με τον εντοπισμό των θυμάτων ορισμένων εγκλημάτων, όπως η εμπορία παιδιών ή η σεξουαλική κακοποίηση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα συμβάλει στην εξειδικευμένη κατάρτιση των δικαστών και θα συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την πλήρης εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του 2010 για τη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη. Τα κράτη μέλη καλούνται να υποστηρίξουν την κατάρτιση και να αναπτύξουν ισχυρές εναλλακτικές λύσεις στη δικαστική δράση, όπως εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης ή διαμεσολάβησης σε αστικές υποθέσεις. Σύμφωνα με την UNICEF τα ελληνικά κέντρα κράτησης ανηλίκων χαρακτηρίζονται από κακές κτιριακές εγκαταστάσεις και έλλειψη εξοπλισμού και προσωπικού με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών για ελεύθερο χρόνο, εκπαιδευτικές δραστηριότητες και αθλήματα. Συχνά είναι υπερπλήρη και τα δικαιώματα των παιδιών για ιδιωτική ζωή και ασφάλεια παραβιάζονται έντονα και δεν υπάρχει κατάλληλο υλικό για παιδιά για να ενημερωθούν για τα δικαιώματα τους.

5. Το δικαίωμα των παιδιών να περιηγούνται με ασφάλεια στο ψηφιακό περιβάλλον και να αξιοποιούν τις ευκαιρίες του

Η ανάπτυξη του ψηφιακού περιβάλλοντος και η χρήση νέων τεχνολογιών έχουν δημιουργήσει πολλές ευκαιρίες. Τα παιδιά δημιουργούν, μαθαίνουν και εκφράζονται σε διαδικτυακό περιβάλλον από πολύ νεαρή ηλικία. Οι ψηφιακές τεχνολογίες επιτρέπουν στα παιδιά να συμμετέχουν στα παγκόσμια κινήματα και να διαδραματίζουν ρόλο ενεργών πολιτών. Καθώς γεννήθηκαν στην ψηφιακή εποχή, βρίσκονται σε καλύτερη θέση ώστε να διαπρέψουν σε συστήματα εκπαίδευσης και μελλοντικά συστήματα αγοράς εργασίας. Ωστόσο, με την παρουσία των παιδιών στο διαδίκτυο αυξάνεται η έκθεσή τους σε επιβλαβές ή παράνομο περιεχόμενο, όπως υλικό σεξουαλικής κακοποίησης, πορνογραφία, ανταλλαγή μηνυμάτων σεξουαλικού περιεχομένου ή παραπληροφόρηση, ιδίως λόγω της έλλειψης αποτελεσματικών συστημάτων γονικού ελέγχου ή επαλήθευσης της ηλικίας. Η έκθεση στο διαδίκτυο ενέχει επίσης κινδύνους παράνομων επαφών. Η Επιτροπή θα εκσυγχρονίσει την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο Διαδίκτυο για τα παιδιά και την παροχή μιας ασφαλούς διαδικτυακής εμπειρίας. Καλεί επίσης τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τους κανόνες για την προστασία των παιδιών στα οπτικοακουστικά μέσα και να υποστηρίξουν την ανάπτυξη των βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων των παιδιών. Προτρέπει επίσης τις εταιρείες πληροφορικής και επικοινωνιών να αντιμετωπίσουν την επιβλαβή συμπεριφορά στο διαδίκτυο και να αφαιρέσουν παράνομο περιεχόμενο. Σύμφωνα με τις στατιστικές το 69% των παιδιών στην Ελλάδα χρησιμοποιεί το διαδίκτυο σε καθημερινή βάση. Όμως, το μεγαλύτερο μέρος των κοινωνικών λειτουργών και επαγγελματιών της ψυχικής υγείας δεν έχουν λάβει επαρκείς πληροφορίες και οδηγίες για τον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων που σχετίζονται με τον εθισμό στο διαδίκτυο και τον διαδικτυακό εκφοβισμό(μπούλινγκ).

6. Τα δικαιώματα των παιδιών σε όλο τον κόσμο

Η δέσμευση της ΕΕ για την προώθηση, την προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του παιδιού είναι παγκόσμια δέσμευση. Η ΕΕ ήδη διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην προστασία και τη στήριξη των παιδιών παγκοσμίως, με την ενίσχυση της πρόσβασης στην εκπαίδευση, τις υπηρεσίες και την υγεία και με την προστασία από κάθε μορφή βίας και παραμέλησης. Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες, πάρα πολλά παιδιά σε όλο τον κόσμο εξακολουθούν να υφίστανται ή κινδυνεύουν να βρεθούν αντιμέτωπα με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, με ανθρωπιστική, περιβαλλοντική και κλιματική κρίση, έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση, υποσιτισμό, φτώχεια, ανισότητες και αποκλεισμό. Η Επιτροπή θα επιτύχει τις δεσμεύσεις της, για παράδειγμα διαθέτοντας το 10% της χρηματοδότησης της ανθρωπιστικής βοήθειας για την εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και παρατεταμένες κρίσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει επί του παρόντος μεγάλες προκλήσεις, οι οποίες επηρεάζουν την προστασία και την ευημερία των παιδιών. Πανδημίες, πόλεμος σε άμεση γειτνίαση με την ΕΕ και μεγάλες προσφυγικές ροές. Τα σημερινά παιδιά είναι αυτά που, με τον καιρό, θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες, καθώς και τα μεγάλα κλιματικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να διαθέτουν την απαραίτητη προετοιμασία και τα απαραίτητα πολιτικά και νομοθετικά εργαλεία.

Το ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης δημοσίευσε τον Ιούνιο του 2021 το "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού", του οποίου οι στόχοι περιλαμβάνουν αυτούς που περιέχονται στην στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την σχετική έκθεση της UNICEF 2021. Δηλώνει ότι σκοπεύει στο να δημιουργήσει μια κοινωνία ανοικτή σε όλα τα παιδιά, χωρίς διακρίσεις. Μια κοινωνία, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στα παιδιά να αξιοποιήσουν τις ικανότητές τους και να αναλάβουν καθοριστικό ρόλο εντός της κοινωνίας, τόσο σε επίπεδο δικαιοσύνης και ισότητας όσο και σε επίπεδο ενίσχυσης της Δημοκρατίας.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε εδώ:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:52021DC0142
https://www.unicef.org/greece/%CE%B5%CE%BA%CE%B8%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/CPD_22
https://www.humanium.org/en/greec/
https://www.ministryofjustice.gr/wcontent/uploads/2021/12/National_Action_Plan_for_the_Rights_of_the_Child.pdf

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ

Θεόφιλου Κουμουτζή

(από την ομιλία στην εκδήλωση για τη Γενοκτονία των Ποντίων)

Σεβασμιότατε, εκλεκτοί άρχοντες του τόπου μας, αγαπητοί συμπολίτες, Χριστός ανέστη!

Περιποιεί τιμή στο πρόσωπό μου η πρόσκληση-πρόταση του τοπικού Συλλόγου Ποντίων να παρουσιάσω συνοπτικά τη φρικτή Γενοκτονία του σημαντικότατου, από κάθε άποψη, ελληνικού πληθυσμού της Β.Α. Μικρασίας. Πέρασε πλέον ένας αιών από το φοβερότερο γεγονός της εθνικής μας ιστορίας, την εκρίζωση, δηλαδή, των πανάρχαιων ελληνικών πληθυσμών από τις ασιατικές κοιτίδες τους, γεγονός πιο επίπονο και από αυτήν την Άλωση της βασιλίδος των πόλεων, αφού εκεί απωλέσθη το εναπομείναν κέντρο μιας ήδη κατακτηθείσης Αυτοκρατορίας, ενώ στην περίπτωσή μας απωλέσθη τρισχιλιετής πολιτισμός και η συνοδεύουσα αυτόν εθνολογική βάσις, με αποτέλεσμα την ακύρωση της δυνατότητος επαναδιεκδικήσεων.

Επειδή τα ιστορούμενα γεγονότα έχουν πολλές και δυσεξερεύνητες εθνικές, πολιτικές, διπλωματικές και στρατιωτικές πτυχές, είναι αδύνατον στον παραχωρηθέντα προς το πρόσωπό μου χρόνο στα πλαίσια της παρούσης εκδηλώσεως ν' αναπτυχθούν επαρκώς. Ζητώ, λοιπόν, εκ των προτέρων την κατανόησή σας για την επικέντρωσή μου στα πλέον καθοριστικά, τα οποία και καλούμεθα να μην σβησθούν από τη συλλογική μας μνήμη.

Η περιοχή του Πόντου κατοικήθηκε σταδιακά από Έλληνες αρχής γενομένης από τον 10ο αι. π.Χ, οπότε παρατηρείται ζωηρή εμπορική δραστηριότης προς ανεύρεση μεταλλευμάτων. Στον αποικισμό πρωτοστάτησαν οι Μιλήσιοι με τις Σινώπη, Αμισό (Σαμψούς) και Τραπεζούντα. Ακολουθεί η Κερασούς. Στον 6ο αι. π.Χ. επισυμβαίνει η περσική κατάκτησις από τον Κύρο Α΄ (600-580 π.Χ.), που κρατά ως την καταστροφή της Περσικής Αυτοκρατορίας από τον Μ. Αλέξανδρο (336-323 π.Χ.). Η διάλυσις και διανομή στους επιγόνους του απεράντου κράτους του μεγάλου στρατηλάτου οδηγεί στην ίδρυση ποντιακού κράτους το 302 π.Χ., το οποίο υπετάγη το 63 π.Χ. από τον στρατηγό Πομπήιο στους Ρωμαίους. Ακολουθεί ο εκχριστιανισμός και η βυζαντινή περίοδος της ποντιακής ιστορίας. Η καταστροφή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους Σταυροφόρους της Δ΄ Σταυροφορίας (1204), οδήγησε, εκτός των άλλων, στην ανεξαρτητοποίηση του Πόντου, με τη δημιουργία από τους Μεγάλους Κομνηνούς Αλέξιο και Δαβίδ της ελληνικής Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντος, που άκμασε πολιτιστικά και πνευματικά δυόμισι αιώνες, μέχρι που κατακτήθηκε στα 1460 από τον σουλτάνο Μωάμεθ Β΄ (1451-1481) και ο τελευταίος της ηγέτης, Αυτοκράτωρ Δαβίδ, οδηγήθηκε στη Βασιλεύουσα και εκτελέσθηκε μαζί με τα τέκνα του λίγα χρόνια αργότερα (1468). Ακολούθησαν εκτεταμένοι εξισλαμισμοί (ανέρχονται στις 250000 κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας), που αντιμετωπίσθηκαν είτε με την ανάπτυξη του Κρυπτοχριστιανισμού, φαινομένου που γνώρισε ιδιαίτερη έξαρση στην περιοχή, είτε με μαζική μετανάστευση Ποντίων. Κατά τον 17ο αι. σημειώθηκε αξιολογότατη ανάπτυξις της ελληνικής παιδείας στην περιοχή με κέντρα τις Σινώπη, Θεοδοσιούπολη, Αργυρούπολη, Σαμψούντα, Κερασούντα και Τραπεζούντα, όπου από το 1682 λειτούργησε το περίφημο Φροντιστήριο. Εκτεταμένες σφαγές Ποντίων σημειώθηκαν το Πάσχα του 1821, ως αντίποινα στην ελληνική Επανάσταση, με κυριότερο θύμα τον απαγχονισθέντα Προκαθήμενο της Εκκλησίας Γρηγόριο και φυγή διασωθέντων στην ομόδοξη Ρωσία. Μετά την έκδοση (1856) του φιλελευθέρου διατάγματος του Χάττι Χουμαγιούν από τον Σουλτάνο Αβδούλ Μετζίτ Α΄ (1839-1861), που άνοιξε νέους δρόμους στους Χριστιανούς της Αυτοκρατορίας, νέα σχολεία και πολλές εκκλησίες δραστηριοποιήθηκαν στον Πόντο, όπου και η οικονομική άνθισις υπήρξε καταφανέστατη λόγω της ανθίσεως του εμπορίου με τη Ρωσία.

Πάντως, η διαρκής υποχώρησις της οθωμανικής ισχύος από τον 17ο αι. και έκτοτε, η εσωτερική σήψις και διαφθορά της Αυτοκρατορίας, η αδυναμία επιβολής αξιόπιστων θεραπειών των προβλημάτων του Μεγάλου Ασθενούς, φαινόμενα που εντάθηκαν τον 19ο αι. και έφθασαν σε διαλυτικό σημείο στις αρχές του 20ου, οδήγησαν σταδιακά τους Τούρκους ιθύνοντες (ιδίως μετά την επικράτηση του κινήματος των Νεοτούρκων τον Ιούλιο του 1908) στην απόφαση μετατροπής του πολυεθνικού Χαλιφάτου τους σε μονοεθνικό κράτος, συστατικό στοιχείο της ιδιοπροσωπείας του οποίου θα αποτελούσε το Ισλάμ. Στα πλαίσια αυτής την νέας πολιτικής κατευθύνσεως, οι γηγενείς χριστιανικές κοινότητες δεν μπορούσαν να γίνονται, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, ανεκτές· τους απόμενε πια η επιλογή του εξισλαμισμού ή της εκριζώσεως ή του φυσικού αφανισμού τους.

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (28/7/1914-11/11/1918) αποτέλεσε το ιστορικό πλαίσιο της καταστροφής του ποντιακού Ελληνισμού. Οι Οθωμανοί εισήλθαν στον πόλεμο (10/1914) με την πλευρά των Κεντρικών Δυνάμεων και αντιμετώπισαν με ιδιαίτατη καχυποψία τις ελληνική και αρμενική κοινότητες της Αυτοκρατορίας τους, εγείροντας ερωτηματικά για τη νομιμοφροσύνη τους, με δεδομένο πως οι Ρώσοι κατήγαγαν μεγάλες νίκες κατά του τουρκικού στρατού στον Καύκασο κατά τον χειμώνα του 1914-1915 και εισέβαλαν στα οθωμανικά ποντιακά εδάφη. Ας σημειωθεί πως η Ελλάς βίωνε ως το Ιούνιο του 1917 τον Εθνικό Διχασμό περί του πρακτέου ανάμεσα στους Βασιλέα Κωνσταντίνο Α΄ (1913-1917 και 1920-1922) και Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο και τηρούσε επισήμως ουδετερότητα και πως η Γερμανία είχε αποστείλει ως επιθεωρητή του Οθωμανικού στρατού τον διαβόητο για την κυνική του σκληρότητα έναντι των Χριστιανών της Μικρασίας στρατηγό Όθωνα Λίμαν φον Σάντερς, που αποτέλεσε μέχρι τον Οκτώβριο του 1918, οπότε και οι Τούρκοι συνθηκολόγησαν, τον εμπνευστή της χριστιανικής γενοκτονίας και προάγγελο των αναλόγων που θα ακολουθούσαν επί Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Ειδικά όσον αφορά στον ποντιακό Ελληνισμό, κατά το διάστημα 1914-1923, όπου επισυμβαίνει η απηνής γενοκτονία του, ελήφθησαν, εκτός των καταστρεπτικών οικονομικών και διοικητικών κυρώσεων, και εντελώς απάνθρωπα μέσα, όπως σύσταση των παντελώς αδίκων Δικαστηρίων Ανεξαρτησίας, στράτευση των Χριστιανών νέων χωρίς την έως τότε δυνατότητα εξαγοράς της, και υπηρεσία τους σε απομακρυσμένες περιοχές υπό βαρβάρους στρατιωτικούς ηγήτορες, και στα διαβόητα τάγματα εργασίας κάτω από απάνθρωπες συνθήκες εξοντωτικής δουλειάς, ανεπαρκέστατου και εντελώς ακατάλληλου σιτηρεσίου και ελλείψεως οιασδήποτε ιατρικής περιθάλψεως, λειτουργία στρατοπέδων συγκεντρώσεως και εξοντώσεως, έκθεση των κρατουμένων στο δριμύτατο ψύχος, αναίτιες φυλακίσεις, απελάσεις, μακρινές εξορίες, ατέλειωτες πορείες θανάτου με πρόσχημα την απομάκρυνση των αμάχων Χριστιανών από τις εμπόλεμες ζώνες, ιδίως κατά τον χειμώνα 1916-1917, ανελέητες σφαγές από στρατιώτες και κατάλληλα ειδοποιημένους ατάκτους, πυρπολήσεις και λεπλασίες περιουσιών, ασύστολοι βιασμοί υπάνδρων και παρθένων γυναικών και ανηλίκων κορασίδων, αναβίωση του παιδομαζώματος και βίαιοι εξισλαμισμοί.

Προκειμένου ν' αποφευχθούν η στράτευση και ένταξη στα φονικά τάγματα εργασίας, πάμπολλοι Χριστιανοί Πόντιοι αρνούνταν να καταταγούν στο οθωμανικό στράτευμα μεσούντος του Παγκοσμίου Πολέμου και, αν είχαν ήδη στρατευθεί, λιποτακτούσαν. Αυτοί συγκρότησαν τα πρώτα ένοπλα αντάρτικα σώματα. Η κατάσταση φάνηκε να καλυτερεύει, όταν οι Ρώσοι προελαύνοντας κατέλαβαν μέρος του Πόντου με την Τραπεζούντα (4/1916) και πολλές γειτονικές της περιοχές προσφέροντας ασφάλεια στον τοπικό χριστιανικό πληθυσμό και αφήνοντας ελπίδες για μεταγενέστερη ανεξαρτητοποίηση

του. Έτσι, στις 23/9/1917 αυτοανακηρύχθηκε η Δημοκρατία του Πόντου. Τα δεινά επέστρεψαν μόλις η Επανάσταση των Μπολσεβίκων (10/1917) οδήγησε στην έξοδο της Ρωσίας από τον πόλεμο και στην αποχώρηση των στρατευμάτων της από τις επίμαχες περιοχές (1-2/1918). Το νέο αντάρτικο φάνηκε ως η καλύτερη λύσις για την προστασία του ελληνικού πληθυσμού, αφού η ήδη μαχομένη με τις δυνάμεις της Εγκαρδίας Συνεννοήσεως Ελλάς ήταν πολύ μακριά για να προσφέρει στους Ποντίους αποτελεσματική βοήθεια έναντι της οθωμανικής εξουσίας. Η ανακωχή που συνομολόγησε η οθωμανική κυβέρνησις με τους Συμμάχους της Αντάντ στον Μούδρο (30/10/1918) αναπτέρωσε τις ποντιακές ελπίδες. Η ευρισκομένη μεταξύ των θριαμβευτών, όμως, Ελλάς δεν τόλμησε να συμπεριλάβει στις διεκδικήσεις της την προς όφελός της λύση του ποντιακού ζητήματος παρά τις απεγνωσμένες σχετικές προσπάθειες των πρωικών μητροπολιτών Τραπεζούντος Χρυσάνθου και Αμασείας Γερμανού· μάλλον θεωρούσε πως η Α. Θράκη και η Δ. Μικρασία αποτελούσαν πιο επιτεύξιμους στόχους από τον απομακρυσμένο Πόντο, ο οποίος όφειλε να ενταχθεί στο υπό ίδρυση αρμενικό κράτος. Έτσι, ο Βενιζέλος, στο υπόμνημά του της 30ης Δεκεμβρίου 1918 με τις ελληνικές διεκδικήσεις προς το Συνέδριο των Παρισίων, δεν ζητά τίποτα για τη μαρτυρική περιοχή. Πέραν τούτων, δεν απεστάλη ούτε η εντελώς αναγκαία στρατιωτική βοήθεια στα εθελοντικά σώματα των Ποντίων αγωνιστών. Ματαία απεδείχθη και η προσπάθεια του Χρυσάνθου με αυτοπρόσωπη παρουσία στο Παρίσι (4/1919) να πείσει τους νικητές Συμμάχους για την ανεξαρτησία της περιοχής μέσω της αναγνωρίσεως της Δημοκρατίας του Πόντου.

Στο μεταξύ, πολλά τουρκικά στρατιωτικά τμήματα αρνούνταν να παραδώσουν τον οπλισμό τους, όπως επέτασσε η προαναφερθείσα ανακωχή του Μούδρου, η Ανατολία δεν ελεγχόταν από τους νικητές συμμάχους (Άγγλους-Γάλλους-Ιταλούς), που είχαν ήδη προχωρήσει σε εκτεταμένη αποστράτευση μετά το σφαγείο του Παγκοσμίου Πολέμου και ο χειραγωγήσιμος τελευταίος Σουλτάνος Μωάμεθ ΣΤ΄ (1918-1922) ευρίσκετο υπό συμμαχική επιτήρηση και σε καθεστώς πλήρους αδυναμίας στην Πόλη.

Η απόβαση του συνοδευομένου από επιλέκτους αξιωματικούς νεότουρκου Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, ήρωος της μάχης της Καλλίπολης (2/1915-1/1916) και ιδρυτού του συγχρόνου τουρκικού κράτους, στη Σαμψούντα (19/5/1919) σηματοδοτεί την αρχή του τέλους του ποντιακού δράματος, καθώς τα προαναφερθέντα δεινά κορυφώνονται με πρωταγωνιστή τον θηριωδέστατο Τοπάλ Οσμάν, πρώην δήμαρχο Κερασούντος. Ο Κεμάλ είχε ορθώς διαβλέψει πως οι αβοήθητοι Έλληνες του Πόντου θα ήταν σχετικώς εύκολο θήραμα και αναγκαίος κρίκος στην επιχείρηση εξαφανίσεως του συνόλου του ελληνικού πληθυσμού της Μικρασίας. Με τη μεθοδικότητα που τον διέκρινε ιεραρχούσε τους επιμέρους στόχους του ξεκινώντας πάντοτε από τους πλέον ευκολοεπιτεύξιμους.

Προ της φρικτής καταστάσεως προκρίνεται η λύσις της ποντοαρμενικής συνεργασίας. Τον Ιανουάριο του 1920 υπογράφεται στο Εριβάν μεταξύ Αρμενίων και Ελληνοποντίων η ίδρυσις της Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας, σχέδιο που έμεινε στα χαρτιά. Στις 10/8/1920 υπογράφεται η Συνθήκη των Σεβρών, που αναμφίβολα αποτελεί τη μεγαλύτερη νεοελληνική διπλωματική επιτυχία, καθώς διαμέλιζε την Οθωμανική Αυτοκρατορία και απέδιδε στην Ελλάδα την από τον περασμένο μήνα κατακτηθείσα Α. Θράκη, την από 2/5/1919 αποκτηθείσα Ζώνη της Σμύρνης, ενώ προέβλεπε και την ίδρυση ανεξάρτητης Αρμενίας, που συμπεριλάμβανε μέρος του Πόντου. Όμως, ο αρμενικός στρατός, συντετριμμένος από τους Τούρκους εθνικιστές, συνθηκολόγησε στις 2/12/1920 και το όνειρο της Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας πέθανε, ενώ λίγο αργότερα έσβησε και το αρμενικό κράτος διαμοιραζόμενο ανάμεσα στην Τουρκία και τη Σοβιετική Ένωση.

Η κυβερνητική αλλαγή στην Αθήνα βάσει του εκλογικού αποτελέσματος της 1ης/11/1920 διέρρηξε το ετοιμόρροπο ελληνικό εσωτερικό μέτωπο· εκατοντάδες εμπειροπόλεμοι αξιωματικοί στο μικρασιατικό μέτωπο αντικαταστάθηκαν από αρεστούς της νέας πολιτικής τάξεως. Πέραν τούτου, η Ελλάς απομονώθηκε πλήρως διπλωματικά και έχοντας αλόγιστη εμπιστοσύνη στις στρατιωτικές ικανότητές της απέρριψε αλλεπάλληλες συμβιβαστικές προτάσεις. Οι Ιταλοί, αρχικά, και οι Γάλλοι, αργότερα, δεν καλόβλεπαν την επέκταση της ελληνικής ισχύος στα ασιατικά εδάφη και χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα απεμπολήσεως των συμμαχικών τους καθηκόντων την επαναφορά (12/1920) του αντιπαθούς Βασιλέως Κωνσταντίνου Α΄ στον ελληνικό Θρόνο ενίσχυσαν με παροχή ποικίλου πολεμικού υλικού τον τουρκικό εθνικιστικό αντάρτικο στρατό του εξαιρέτου, ως προς τις πολεμικές και διπλωματικές αρετές του, Κεμάλ· έμελλε να αποδειχθεί ο ολετήρ του μικρασιατικού Ελληνισμού, στην προσπάθειά του ν' ανατρέψει τα δεδομένα της Συνθήκης των Σεβρών. Ας σημειωθεί εδώ και η ολοφάνερα φιλοτουρκική στάση της νεοϊδρυθείσης κομμουνιστικής Ρωσίας, ως συνέπεια της συμμετοχής της Ελλάδος (1-6/1919) με 23.000 άνδρες υπό τον στρατηγό Νίδερ στην ατυχέστατη ουκρανική εκστρατεία υπέρ των Λευκών στα πλαίσια του μαινομένου ρωσικού εμφυλίου πολέμου. Έτσι, Λένιν και Ατατούρκ συνομολόγησαν (16/3/1921) Συνθήκη Φιλίας, που απέβη πολλαπλά καταστροφική για την ελληνική Μικρασιατική Εκστρατεία εξοπλίζοντας τον Κεμάλ. Το μακελειό του ελληνικού Πόντου γνώρισε την κορύφωσή του στο διάστημα 5-9/1921. Η αναγκαία δικαιολογία βρέθηκε στην ύπαρξη της Εταιρείας του Πόντου, που προωθούσε την ανεξαρτησία της περιοχής στην προσπάθεια οργανώσεως αυτοάμυνας των δυστυχών Ποντίων. Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή (8-9/1922) τα τουρκικά χέρια ήταν εντελώς λυμένα για να εξοντώνουν τα αξιοθρήνητα υπολείμματα των Ελλήνων Ποντίων και μέχρι το 1923 ολοκλήρωσαν το έγκλημά τους. Η Συνθήκη της Λωζάνης οδήγησε στην ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας. Έτσι, οι εναπομείναντες Πόντιοι έρχονται στην Ελλάδα μέσω Κωνσταντινουπόλεως, αν και κάμποσοι από αυτούς αναζητούν καταφύγιο στη Σοβιετική Ένωση.

Αν και είναι επισφαλέστατη η αριθμητική προσέγγιση των Ποντίων εθνομαρτύρων, επικρατεί η αντίληψις, βάσει των προ της καταστροφής δημογραφικών στοιχείων, πως ο αριθμός των θυμάτων φθάνει τις 500.000, τη στιγμή που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο μόνον 350.000 έφθασαν στην ελληνική πατρίδα. Πάμπολλες φρικιαστικές μαρτυρίες αυτοπτών μαρτύρων και επιζώντων έχουν καταγραφεί. Σκέφθηκα να αναγνώσω δειγματοληπτικώς μια-δυό εξ αυτών, μα τα όσα εκεί διαλαμβάνονται είναι τόσο τερατώδη που καθιστούν εξαιρετικά επώδυνο το άκουσμά τους. Το σύνολο των αφανισμένων μικρασιατών Ελλήνων φθάνει το 1.700.000 ψυχές. Αιωνία αυτών η μνήμη!

Σεβασμιότατε, αγαπητοί συμπολίτες, τι χρειάζεται οπωσδήποτε να συγκρατήσουμε από τη φοβερή εθνική μας καταστροφή των αρχών του παρελθόντος αιώνος; Τα στοιχεία που την ύφαναν ήταν ο απηνέστατος ανατολικός εχθρός, οι αναξιόπιστοι δυτικοί σύμμαχοι, η ανεπαρκής πολιτική ηγεσία μας και ο φοβερός διχασμός του εσωτερικού μας μετώπου. Τα πρώτα δύο παραμένουν απαράλλακτα ως σήμερα. Ποιος πιστεύει πως οι γείτονες Τούρκοι θα μεταβάλουν την πολιτική που ακολουθούν έναντι του Γένους μας επί 1000 έτη; Ποιος πιστεύει πως μπορούμε να στηριζόμαστε σε συμμαχίες για την άμυνα και σωτηρία μας; Αυτό που μας απομένει είναι η σφυρηλάτησις αρραγούς εθνικής ενότητος ως προς τα παροντικά και τα μελλοντικά μας προβλήματα. Οι διχαστικές έριδες κατατρώγουν τις προοπτικές του Ελληνισμού από την Αρχαιότητα και τα βυζαντινά χρόνια ως και τη νεότερη ιστορία μας. Αν δεν διδαχθούμε από τις αναρίθμητες εκδηλώσεις τους και τα αποτρόπαια αποτελέσματά τους, δεν πρόκειται να δούμε προκοπή.

*Ο κος **Θεόφιλος Κουμουτζής** είναι φιλόλογος, απόφοιτος του τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και έχει διατελέσει καθηγητής Β'βάθμιας Εκπαίδευσης σε διάφορα σχολεία της Λακωνίας.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Γεννήθηκα στο συνοικισμό της Νέας Λιβεράς, παιδί του Χαράλαμπου Παπαδόπουλου, που οι γονείς του ήρθαν πρόσφυγες από τη Λιβερά του Πόντου, και της Ματούλας Γεωργαντά. Ο πατέρας μου γεννήθηκε το 1924 στην Τρύπη, όπου φιλοξενήθηκαν προσωρινά οι πρόσφυγες, μέχρι να κτιστούν τα σπίτια του συνοικισμού στο χωριό Καστρί της Λακωνίας.

Οι πρώτες μου αναμνήσεις από τη ζωή έχουν σχέση με τον αγώνα των κατοίκων του συνοικισμού να βελτιώσουν τους όρους της ζωής τους και να μεγαλώσουν τα παιδιά τους. Τα σπίτια βελτιώνονταν σιγά-σιγά. Το αρχικό δάπεδο από πατημένο χώμα έγινε πάτωμα, οι γεμάτες πέτρα αυλές τσιμεντώθηκαν, ασβεστώθηκαν, στολίστηκαν με γλάστρες. Άντρες και γυναίκες δούλευαν σκληρά στα χωράφια, απέκτησαν ζώα, έφτιαχναν τυρί και γιαούρτι και βούτυρο για τις ανάγκες της οικογένειάς τους, μαθαίνοντας την τεχνική (για το γιαούρτι και το βούτυρο) στους ντόπιους συγχωριανούς.

Η έλλειψη υδροδότησης του χωριού (που θεραπεύτηκε το 1962 κατόπιν ενεργειών του παππού μου, Πανάγου Γεωργαντά, προέδρου, τότε, της Κοινότητας Καστορείου) ανάγκαζε τους χωριανούς να κουβαλούν νερό από τις πηγές του Κάρδαρη, πόσιμο και για τη λάτρα των σπιτιών τους. Στον Κάρδαρη έφτιαξαν και τους κήπους τους, βγάζοντας με τα χέρια τους τις πέτρες και φτιάχνοντας με αυτές τα πεζούλια που διαχώριζαν τις ιδιοκτησίες τους και συγκρατούσαν το χώμα.

Η γιαγιά μου η Ανατολή, μεγάλος αγωνιστής της ζωής, υποχρεώθηκε να μεγαλώσει μόνη της τρία παιδιά. Εκτός από τη δουλειά στα χωράφια και στο σπίτι, δούλεψε και στην κατασκευή δρόμων. Έσπαγε χαλίκι και ήταν τόσο εργατική ώστε της έδιναν –όπως μου έλεγε περήφανη– αντρικό μεροκάματο. Με κάθε αφορμή, καθώς ζούσαμε στο ίδιο σπίτι, μας εξιστορούσε στοιχεία της ζωής τους «σην πατρίδα». Εκεί τα πάντα ήταν γενναιόδωρα, όμορφα και ήμερα. Τα βουνά χωμάτινα,γεμάτα καρποφόρα δέντρα, καρυδιές και λεπτοκάρυα! Και οι Τούρκοι γείτονες (λίγες οικογένειες) φιλικοί, μοιράζονταν πολλές φορές έθιμα και παραδόσεις κι ας είχαν άλλη θρησκεία.

Όταν κάποια βράδια έλειπαν οι γονείς μας, ξαπλωμένη στο κρεββάτι της με τα μάτια καρφωμένα στο ταβάνι τραγούδαγε αργόσυρτα, μελαγχολικά τραγούδια νοσταλγίας για τον χαμένο παράδεισο. Σε κείνα τα χώματα αφησε εκτός από πατέρα και πεθερικά τον αδελφό της, τον Δημήτρη,που ήταν λεβέντης ψηλός και όμορφος- καπάταν τον έλεγαν οι χωριανοί. Τραγούδαγε κιόλας σαν άγγελος, έκανε καντάδες στην κόρη του δάσκαλου και τελικά την παντρεύτηκε. Στην Κωνσταντινούπολη που πήγε για δουλειά κάπου κρύωσε, αρρώστησε και πέθανε νεότατος, αφήνοντας ορφανή μια κόρη.

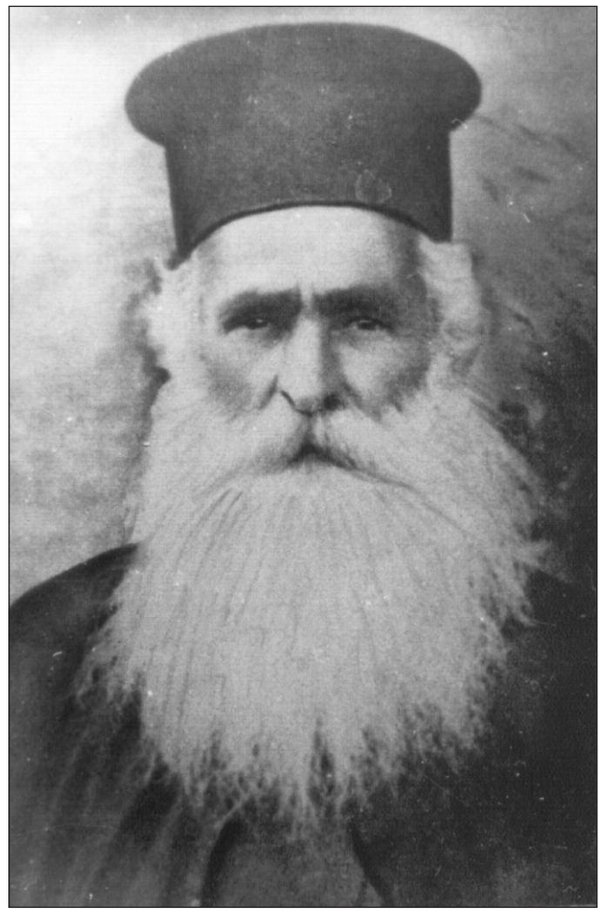

Πατήρ Παναγιώτης Κουστουλίδης, Νέα Λιβερά

Πόσες διηγήσεις δεν ακούσαμε για τη ζωή στη Λιβερά, για την περιπετειώδη πορεία προς την Τραπεζούντα και τη μεγάλη τους έξοδο; Η γιαγιά Ζωή από τη Σάντα, φεύγοντας μόνη της(ο άντρας της σκοτώθηκε στα ανταρτικά σώματα του ηρωικού χωριού της) έχασε την κόρη της. Όταν έμαθε για τις αναζητήσεις του Ερυθρού Σταυρού, έγραψε όσα στοιχεία είχε και αναζήτησε τη χαμένη κόρη της, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Τη θυμάμαι με το μαύρο της μαντήλι και τα χοντρά μυωπικά γυαλιά να μαθαίνει στα παιδιά του συνοικισμού ποιήματα και τραγούδια, που είχε μάθει στο σχολείο.

Η ζωή στο συνοικισμό ήταν δύσκολη, αλλά τα σπίτια ήταν κοντά το ένα στο άλλο και οι άνθρωποι άκουγαν ο ένας την ανάσα του άλλου. Συμπαραστέκονταν όπου και όπως μπορούσαν, μοιράζονταν αγαθά και προβλήματα, γλεντούσαν με κάθε αφορμή. Στα παρακάθια του χειμώνα μαζεύονταν στα γειτονικά σπίτια παρέες- παρέες και συζητούσαν, έλεγαν ιστορίες, αστεία, να περάσει λίγο ευχάριστα η ώρα. Το καλοκαίρι οι συναντήσεις γίνονταν έξω από τα σπίτια, σε παγκάκια που είχαν φτιαχτεί γι αυτό τον λόγο. Πολλές φορές οι συναντήσεις γίνονταν στις αυλές των σπιτιών, συνδυασμένες με συγκομιδές που ήθελαν χέρια, ξελούκισμα καλαμποκιών ή ξεσπύρισμα φασολιών ή πάτημα σταφυλιών. Το καλοκαίρι μαζεύονταν οι γειτόνισσες για να φτιάξουν τα χειροποίητα ζυμαρικά, τις χυλοπίτες. Εμείς περιμέναμε τις δίπλες που εφτιαχναν από το ίδιο φύλλο με μπόλικο μέλι.

Οι άνθρωποι του συνοικισμού λιγόστεψαν τη δεκαετία του ’50 και ’60 με τη μετανάστευση. Πολλοί νέοι και νέες αναζήτησαν καλύτερη τύχη στην Αμερική, τον Καναδά και τη μακρινή Αυστραλία. Θυμάμαι φορτισμένους με συγκίνηση αποχαιρετισμούς, μπαούλα φορτωμένα με όσα ρούχα μπορούσε να δώσει κάθε οικογένεια για την εγκατάσταση στο νέο, άγνωστο τόπο. Ακολούθησε η εσωτερική μετανάστευση στις μεγάλες πόλεις για δουλειά ή σπουδές και ο συνοικισμός- όπως άλλωστε και όλα τα χωριά μας- άρχισε να ερημώνει. Τώρα, που οι εκπρόσωποι της παλιότερης γενιάς είναι πια ελάχιστοι, νιώθουμε την υποχρέωση να συντηρήσουμε τις μνήμες, τους αγώνες, τις αγωνίες, αλλά και τις χαρές, τα γέλια, τα τραγούδια, τους χορούς των ανθρώπων, που έχασαν τα πάντα, αλλά τα ξαναδημιούργησαν με την ακατάβλητη διάθεσή τους για ζωή και προκοπή. Κι ίσως αυτό είναι μια άλλη ερμηνεία εκείνου του στίχου: ***Η Ρωμανία κι αν πέρασεν, ανθεί και φέρει κι άλλο.***

Ανατολή Παπαδοπούλου-Λιάπη, Φιλόλογος

Από τον Πόντο στη Νέα Λιβερά

Δεν είναι εύκολο να αφιερώνεις εθνική προσοχή σε μία καταστροφή. Τουλάχιστον, δεν είναι το ίδιο εύκολο όπως το '21, που γιορτάζεις μια γέννα. Το 1922 ήταν εθνική καταστροφή, η πιο σκοτεινή σελίδα του νεότερου ελληνισμού. Όμως η μνήμη πια δεν είναι πόνος. Η μνήμη είναι δύναμη. Και πηγή σοφίας. Πέρασαν δεκαετίες σιωπής και βουβού λυγμού της πρώτης γενιάς. Κι άλλες δεκαετίες αμηχανίας της δεύτερης γενιάς που ξεπέρασε με ταχύτητα το στίγμα του «πρόσφυγγα». Και μετά το '80 κύλησαν κι άλλες δεκαετίες, της τρίτης γενιάς, που οργανώθηκε σε σωματεία και συλλόγους διατήρησης της μνήμης. Έτσι, λένε, γίνεται πάντα. Η πρώτη γενιά που έζησε την Ιστορία σωπαίνει και προσπαθεί να επιβιώσει. Η δεύτερη μοχθεί να στεριώσει, η τρίτη, απελευθερωμένη, ζητά την αλήθεια. Σήμερα μου δίνεται η ευκαιρία –κι ευχαριστώ γι αυτό την αγαπητή Μαρία Νεοφώτιστου– να αναφερθώ στις περιπέτειες και τα βάσανα που έζησε η γιαγιά μου η Δεσποινή από τη στιγμή του ξεριζωμού μέχρι την εγκατάστασή τους στη νέα τους πατρίδα.

Μετά το άδοξο και οδυνηρό τέλος της Εκστρατείας στη Μ. Ασία, ένα μεγάλο μέρος του Ποντιακού πληθυσμού κατέφυγε στις παράλιες πόλεις, με σκοπό να επιβιβαστεί σε πλοία για την Ελλάδα.

Η μοίρα του ελληνικού πληθυσμού στη Μικρά Ασία και στον Πόντο αποφασίστηκε με μια συμφωνία, που έκλεισε στις 30 Ιανουαρίου 1923 Συνθήκη της Λοζάνης, η οποία προέβλεπε την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών και επισφράγιζε τη "μικρασιατική καταστροφή" των Ελλήνων.

Στην παγκόσμια Ιστορία η Σύμβαση της υποχρεωτικής ανταλλαγής των πληθυσμών της Ελλάδας και Τουρκίας είναι το μοναδικό παράδειγμα. Και οι δύο λαοί, Έλληνες και Τούρκοι, χρησιμοποιήθηκαν ως οπωροκηπευτικά που μεταφυτεύθηκαν. «Δύσκολο, δύσκολο πολύ να ξεκολλήσει η ψυχή από την πατρίδα, βουνά, θάλασσες, αγαπημένοι άνθρωποι, φτωχό αγαπημένο σπιτάκι. Ένα χταπόδι είναι η ψυχή και όλα τούτα είναι τα πλοκάμια της», γράφει ο Νίκος Καζαντζάκης στη Γαλάτεια από τη Γερμανία, όπου βρισκόταν. Έτσι ξεριζώθηκαν από τη Λιβερά του Πόντου η γιαγιά Δέσποινα με τα τέσσερα παιδιά της. Αλέκος, Σοφία, Φίλιππος (ο πατέρας μου, 12 χρονών) και Χαρίκλεια. Ο παππούς, τα πρώτα χρόνια του γάμου τους, ζούσε στην Κωνσταντινούπολη, όπου είχε επιπλοποιείο. Η γιαγιά έλεγε ότι λίγες φορές αντάμωσαν... Μια μάνα-κουράγιο που είχε αναλάβει μόνη της το μεγάλωμα των παιδιών και τη φροντίδα του σπιτιού. Η καταστροφή βρήκε τον παππού στην Αμερική, όπου είχε μεταναστεύσει. Η γιαγιά με τα παιδιά και άλλους Λιβερίτες, παίρνοντας ότι μπορούσαν να κουβαλήσουν, άλλοι σε κάρα και άλλοι με τα πόδια, έφτασαν στην Τραπεζούντα 6-8 ώρες απόσταση. Εκεί μπήκαν σε βαπόρι με θρήνους για την πατρίδα που άφηναν. «Αφήσαμε τα σπίτια μας ανοιχτά, τα ζα μας να περιμένουν να τα ταΐσουμε, τα δέντρα μας με αμάζευτους τους καρπούς...». Ένας παππούς γείτονας έμεινε πίσω, γιατί ήταν κατάκοιτος. Μάθαμε ότι πέθανε τις επόμενες μέρες και τον έθαψαν στο χωράφι του οι Τούρκοι πατριώτες. *(μαρτυρία Γεωργίου Δημητριάδη)*. Στο καράβι είμαστε στιβαγμένοι, οι στερήσεις πολλές, ακόμη και στο νερό. Από τις κακουχίες πολλοί πέθαναν. Πέθανε και μια θεία μου, την τύλιξα με το πάπλωμα που είχα κουβαλήσει και την πετάξαμε στη θάλασσα. Μετά από πολλά βάσανα μας έβγαλαν στη Μακρόνησο, να μείνουμε σε καραντίνα και να καθαριστούμε από τις ψείρες. Μείναμε σε αντίσκηνα 2 μήνες και μετά με μαούνες κάποιοι πατριώτες έφτασαν στο Γύθειο. Άλλοι, ανάμεσά τους κι εμείς με τον κουνιάδο μου, βγήκαμε στον Πειραιά. Οι Λιβερίτες στη Λακωνία με τη συμβουλή του Χρυσόστομου Μυρίδη, που ζούσε στην Αθήνα, έφτιαξαν μια Επιτροπή με Πρόεδρο τον Χαράλαμπο Σαμπανίδη. Και διά μέσου αυτού απαλλοτρίωσε η τότε Κυβέρνηση τα κτήματα της Μονής και τους συμβούλεψε να πάνε μόνο 15 το πολύ 16 οικογένειες και τους άλλους να βρούμε αλλού να τους αποκαταστήσουμε. Αυτοί σαν Επιτροπή δεν άκουσαν αυτή τη συμβουλή –και ποιόν να αφήσουμε... Άλλοι μείναμε στο Μοναστήρι, άλλοι πήγαν στο Καστρί και άλλοι στην Καστανιά σε σπίτια άδεια. Η επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων έστειλε μηχανικό να μετρήσει τα κτήματα της Μονής και να μας τα μοιράσει. Τα είχαν σε 4 κατηγορίες. Δύο κατηγορίες τα ποτιστικά και δύο τα ξερικά. Η μοιρασιά έγινε κατ' άτομο. Έτσι εγκατασταθήκαμε εις τον συνοικισμό της Νέας Λιβεράς.» Μετά από αυτή την εγκατάσταση, ο θείος Αλέκος έλαβε γράμμα από φίλο του που του έλεγε να κατέβουν κι αυτοί στο καινούριο χωριό που τους θύμιζε πολύ τη Λιβερά στην Πατρίδα. Χωρίς δεύτερη σκέψη η γιαγιά με τα παιδιά κατέβηκαν στη Νέα Λιβερά.

Ο κλήρος της γιαγιάς ήταν 19,315 στρέμματα και 42 ελαιόδενδρα.

Το νέο χωριό, σε μικρό χρονικό διάστημα, μετατράπηκε από ορεινό και άγονο τόπο σε ένα πανέμορφο περιβόλι. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στην εργατικότητά τους, την υπομονή τους και στη γρανιτένια τους θέληση. «Οι Πόντιοι, οι καημένοι, πέρασαν πολλά βάσανα εδώ που ήρθαν, αλλά ήταν εργατικοί και μας έδωσαν άγρια μέρη για να φτιάξουμε κήπους και όλα τα φτιάξαμε με πολύ κόπο και περνούσαν οι ντόπιοι και έλεγαν: κοιτάξτε, τι έφτιαξαν αυτοί οι άνθρωποι! Φυτέψαμε κληματαριές και δέντρα στους κήπους και στις αυλές κι έγινε το χωριουδάκι μας πολύ όμορφο». Ελισάβετ Μυρίδου. Οι άντρες ήταν άριστοι τεχνίτες οικοδομών –στην οικοδομή δούλεψε και ο πατέρας μου, χαλκωματάδες και παπλωματάδες. Οι γυναίκες έπλεκαν, έβαζαν κήπους, έφτιαχναν τυρί και γιαούρτι, φρόντιζαν τα ζώα τους. Κάποιες δούλεψαν και στο δρόμο Σπάρτης- Μεγαλόπολης μαζί με τους άντρες, σπάζοντας πέτρα. Δούλεψαν πολύ, κουράστηκαν. «Πηγαίναμε με τ' αδερφάκι μου στο βουνό και μαζεύαμε το μελά, ψηλά στις κορφές στα έλατα. Τα κάναμε δεμάτια, τα φορτωνόμαστε και κατεβαίναμε στο χωριό και ταΐζαμε με αυτά τις γελάδες». *(διήγηση θείας Παλάσας)*.

Όμως για τη γιαγιά τα βάσανα δεν είχαν τελειωμό. Μέσα σ' ένα χρόνο «έχασε» την όμορφη Σοφία της (φυματίωση;} και τον Αλέκο από βαρύ κρυολόγημα στο Στρατό. Η θεία Χαρίκλεια παντρεύτηκε τον Νίκο Λαζαρίδη, πατριώτη, είχαν καφενείο στην Καστανιά με μοναδικό παστέλι παραγωγής τους.

Είχαν περάσει πάνω από δέκα χρόνια από την εγκατάστασή τους, όταν ο πατέρας παντρεύτηκε την Καστανιώτισσα μητέρα μου και το στίγμα του πρόσφυγα υπήρχε.

–Μωρή, τον πρόσφυγγα πήρες; Όμως ο πρόσφυγας, όταν πήγε στο σπίτι του πεθερού, ρώτησε τη 17χρονη κόρη:

–Εδώ σε παντρεύουν, εσύ με θέλεις ή σε βρήκαν μικρή και σε κορόιδεψαν;

Αυτό, βέβαια, δεν ήταν σύνηθες εκείνα τα χρόνια.

Η γενιά που έζησε το χαμό, πάει έφυγε. Οι επόμενες γενιές οφείλουν να μαθαίνουν από την Ιστορία, να ακούνε τις διηγήσεις και να κρίνουν αθώους και φταίχτες. Μικρά Ασία 1922 και ο Ελληνισμός ξεριζώνεται, σφαγιάζεται, εξανδραποδίζεται. Η Ελλάδα του 2022 έχει ηθική υποχρέωση τουλάχιστον να μην ξεχάσει.

Βαρβάρα Κεμερίδου

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Θα αναφέρω ένα γεγονός που μας συνέβη με την αξέχαστη Χριστίνα Ανδριανού την εποχή του Εμφυλίου. Είμαστε μαθήτριες στο 8τάξιο Γυμνάσιο θηλέων Σπάρτης. Μέναμε σε δωμάτια που νοικιάζαμε στη Σπάρτη και στα σπίτια μας πηγαίναμε μόνο στις διακοπές. Είμαστε στην καρδιά του Εμφύλιου... δεν κυκλοφορούσε τίποτα... λεωφορείο ούτε για δείγμα, μόνο σπάνια φαινόταν κανένα στρατιωτικό. Ήρθαν οι διακοπές του Πάσχα. Ήταν Μεγάλη Δευτέρα και έπρεπε να βρούμε ένα μέσον να πάμε στο χωριό..

Δεν θυμάμαι πώς βρέθηκε ένα στρατιωτικό αυτοκίνητο.

Συναντηθήκαμε κάπου στου Λεωνίδα το Κενοτάφιο, του δώσαμε τα πράγματά μας και μας είπε να βγούμε στο Παλιόκαστρο, που ήταν έξω από την πόλη, κάπου εκεί που είναι τώρα ο δρόμος για το Νοσοκομείο. Εκεί θα σταματούσε να μας πάρει.

Πήγαμε αλλά δεν σταμάτησε.

Όταν καταλάβαμε τι έγινε, πάθαμε μεγάλο πανικό. Δεν υπήρχε άλλη λύση παρά να ξεκινήσουμε με τα πόδια και αρχίσαμε να τρέχουμε, όσο το επέτρεπαν οι δυνάμεις μας.

Όταν περάσαμε τον Καραβά και άρχισε η ερημιά, φοβηθήκαμε πολύ αλλά συνεχίσαμε να τρέχουμε χωρίς να μιλάμε.

Όταν φτάσαμε στο σημείο που φαίνεται ο Ευρώτας, ήταν τόση η ομορφιά του τοπίου που ξεχαστήκαμε για λίγο

Εκεί έχει πολλές μαμουκαλιές, που ήταν ανθισμένες, λεύκες, ιτιές και τα νερά του Ευρώτα πεντακάθαρα. Το τοπίο μαγευτικό!

Όταν περάσαμε, πάλι ερημιά κι εμείς να τρέχουμε και γύρω

μας να είναι άντρες οπλισμένοι.

Δεν βλέπαμε τίποτα, αλλά το αισθανόμασταν. Και στις δυο μεριές, όχι πολύ μακριά από τον δρόμο, από την μια πλευρά οι αντάρτες και από την άλλη αυτοί που κυνηγάγανε τους αντάρτες.

Κάποια στιγμή φτάσαμε στη βρύση του Κάντζα, που είχανε σκοτώσει τον Λάμπρο Σαραντάκη. Φοβηθήκαμε, αλλά δεν είπαμε τίποτα. Η Χριστίνα μού έλεγε να μη μιλάμε για να μη μας ακούσουν. Φτάσαμε στη Βορδόνια. Όταν είδαμε τα σπίτια, αισθανθήκαμε καλυτέρα. Περάσαμε το γεφυράκι και συνεχίσαμε σ' ένα μονοπάτι, που έκοβε όλη τη στροφή.

Απέναντί μας ήτανε το Λόπεσι και εκεί είδαμε την Άνοιξη σε όλο της το μεγαλείο! Ρείκια ανθισμένα άσπρα και μωβ, κουνούκλες μια ρίζα να έχει τρία χρώματα λουλουδιών, τα σπάρτα κατακίτρινα.

Αρχίσαμε πάλι να τρέχουμε. Από ένα μονοπάτι βγήκαμε στη Φτερόλακκα και αγναντέψαμε τα χωριά μας. Φτάσαμε στα νερά του Κάρδαρη και καθίσαμε λίγο. Εκεί αρχίσαμε να συνειδητοποιούμε τον μεγάλο κίνδυνο, που είχαμε διατρέξει.

Δυο κορίτσια 15χρονα, ολομόναχα σε ένα δρόμο 20 χιλιομέτρων, τελείως έρημο.

Λίγο πιο πάνω από τα νερά του Κάρδαρη υπάρχει ένα μονοπάτι που κόβει όλη τη στροφή και βγαίνει στη Νέα Λιβερά. Ανεβήκαμε σχεδόν μπουσουλώντας από την κούραση και βγήκαμε στα πρώτα σπίτια του χωριού.

Με όσες δυνάμεις μας είχανε απομείνει, φτάσαμε στην Καστανιά.

Συναντήσαμε τον οδηγό του στρατιωτικού να πάρουμε τα πράγματα μας και, όταν τον ρωτήσαμε γιατί δεν σταμάτησε, μας απάντησε πολύ απλά ότι δεν μας είδε.

Πολλές φορές με την Χριστίνα συζητούσαμε αυτό που κάναμε και δεν ξέραμε πώς να το χαρακτηρίσουμε: βλακεία, ανωριμότητα, θράσος! Όπως και να το πούμε ήτανε κάτι πολύ επικίνδυνο.

Η διαδρομή Καστανιά - Σπάρτη, τότε, με τα πόδια ήταν 4 ώρες. Εμείς κάναμε δυόμισι.

Εύχομαι η Πατρίδα μας ποτέ να μη ξαναζήσει τέτοιες καταστάσεις και οι μαθητές να έχουν μόνο ευχάριστες και ωραίες αναμνήσεις από τα μαθητικά τους χρόνια.

Γεωργία Κορζή-Ξενόγιαννη

Φωτο από το αρχείο του Γιάννη Αρφάνη

Η εορτή του Πάσχα με προφυλάξεις, αλλά όπως ξέραμε...

Τα επιδημιολογικά στοιχεία επέτρεψαν φέτος, μετά από δύο χρόνια, να εορτάσουμε το Πάσχα κανονικά και να παρακολουθήσουμε στην εκκλησία μας το Θείο Δράμα των Παθών: Σταύρωση, Ταφή και την Ανάσταση του Χριστού μας.

Την ημέρα της κορύφωσης του Θείου Δράματος, την Μεγάλη Παρασκευή το πρωί, κυρίες και νέες κοπέλες του χωριού μας στόλισαν τον Επιτάφιο με συνθέσεις λουλουδιών, χορηγία της οικογένειας των αδελφών Ηλία και Μανώλη Βλαχάκη. Στη συνέχεια νωρίς το απόγευμα τελέσθηκε η τελετή της Αποκαθήλωσης του Εσταυρωμένου, που τελείται με ιδιαίτερη κατάνυξη στο χωριό μας και στην οποία, όπως το έθιμο προστάζει, χορωδία από κυρίες και δεσποινίδες ψάλλει τους ύμνους «Ότε εκ του ...» καθ΄ ην στιγμή ο ιερέας περιφέρει στο Ναό και εναποθέτει το Σώμα Κυρίου στον επιτάφιο. Το βράδυ τελέσθηκε η ακολουθία του Επιταφίου και η περιφορά του στην καθιερωμένη διαδρομή, που ήταν μοσχοβολημένη από λιβάνι και φωτισμένη από τους περίοικους με αναμμένα κεριά και πολύχρωμα φανάρια. Στην εκκλησία αλλά και κατά την περιφορά του Επιταφίου εψάλλοντο από την χορωδία και τους ψάλτες τα εγκώμια του Επιτάφιου Θρήνου, οι δε πιστοί με θρησκευτική ευλάβεια ακολουθούσαν κρατώντας στο χέρι κερί αναμμένο και ενέτειναν την κατανυκτική ατμόσφαιρα.

Το πένθος, τη λύπη και τον πόνο διαδέχθηκε η χαρά της Ανάστασης του Κυρίου το Μεγάλο Σάββατο με την Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία. Το Αναστάσιμο Φώς φώτισε τα πρόσωπα και τις ψυχές του πλήθους των πιστών, που είχαν κατακλύσει τον χώρο της πλατείας γύρο από τον Ιερό Ναό μας και όλοι ευχήθηκαν χρόνια πολλά υγεία, αγάπη και ειρήνη σε όλο τον κόσμο. Οι περισσότεροι, μόλις έλαβαν το Άγιο Φως, αποχώρησαν, σταδιακά, προς τα σπίτια τους αφήνοντας τον π. Νεκτάριο να συνεχίσει τη Θεία Λειτουργία με τους λίγους πιστούς, δείχνοντας και φέτος για άλλη μια φορά με την μεγάλη καλοσύνη που τον διακατέχει την κατανόησή του.

Ε.Β.

Ηλίας Σιμόπουλος, Ιερή Μνήμη

Πατέρα μου αγρότη
πώς τα ήξερες όλα.
Ν' ανασταίνεις παιδιά,
να φυτεύεις, να σπέρνεις,
να ποτίζεις τη γη, να μιλάς
με τ' αρνιά και με τα δέντρα,
ν' ακούς την ανάσα του χόρτου.
Να γυρνάς φορτωμένος τα βράδια στο σπίτι
και να σκορπάς τη χαρά και το γέλιο.

Δεν έγραψες στίχους εσύ.
Και ποτέ μου
δε θ' άλλαζα εγώ
με τ' αλέτρι την πέννα.
Μα, απ' τους δυο μας, πατέρα,
ποιητής μόνο εσύ ήσουν!

(Με αφορμή τη γιορτή του πατέρα,
3η Κυριακή του Ιουνίου.)

Φώτο: Κώστας Βλαχογιάννης και άλλοι αγρότες μπροστά στην αλωνιστική μηχανή του Φασαρία

Ε.Β.

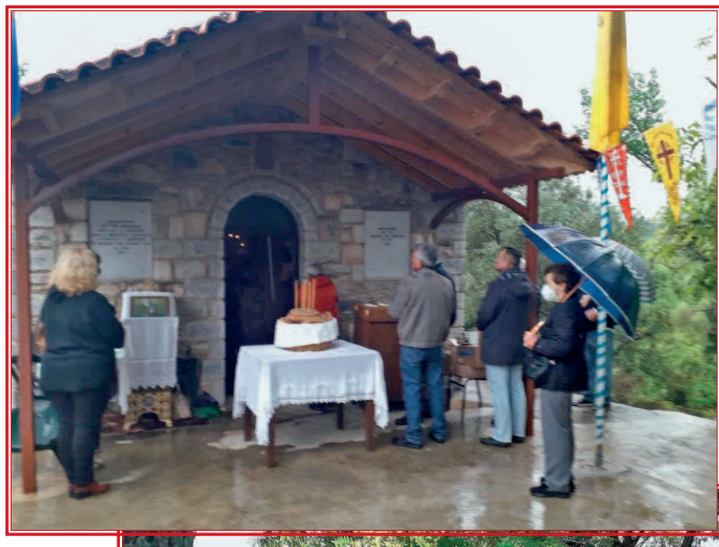

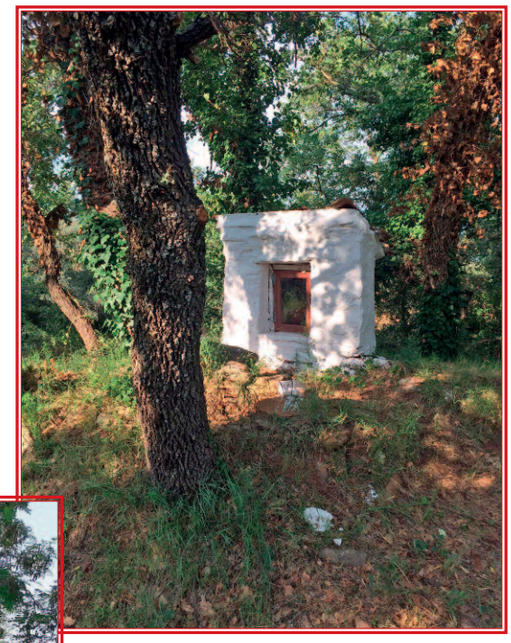

Φώτος: Από τα ξωκκλήσια και το νέο προσκυνητάρι Αγγελική Βαριαδάκη-Παρασκευοπούλου

Ε.Β.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΓΕΩΡΓΙΤΣΙΟΥ

Καταγράφοντας τα αρχεία του υποθηκοφυλακείου Καστορείου με υπόδειξη και σε συνεργασία με την υποθηκοφ./συμβ. Καστορείου κ. Γεωργία Μάρκου-Ζακάκη, εντοπίσαμε το παραπάνω δικαιοπρακτικό έγγραφο που τεκμηριώνει τη λειτουργία και στέγαση του Ελληνικού Σχολείου Γεωργιτσίου στην οικία Δ.Πετράκη το 1924. Σας το παραθέτουμε ως μικρή συμβολή στην ιστορία της ευρύτερης περιοχής μας.

Πράξις υπ.αρ.68608/2 Νοεμβρίου 1924

Συμβ/φος Καστορείου: Σπυρίδων Ν.Πουλάκος

Μάρτυρες: Νικόλαος Π.Λαγανάς κτηματίας Καστανιάς και Νικόλαος Λεωνίδα Πετράκης κτηματίας επίσης Καστανιάς.

Συμβαλλόμενοι: 1.Τρισεύγενη σύζυγος και πληρεξούσιος του ήδη αποδημήσαντος εις Αμερικήν Διονυσίου Νικολάου Πετράκη , οικοκυρία κάτοικος Γεωργιτσίου και 2. Κωνσταντίνος Γεωργίου Νεοφώτιστος, παντοπώλης, κάτοικος Γεωργιτσίου.

«...Η Τρισεύγενη σύζυγος και πληρεξούσιος του ήδη αποδημήσαντος εις Αμερικήν Διονυσίου Νικολάου Πετράκη, οικοκυρία κάτοικος Γεωργιτσίου, έχει εις την κατοχήν, νομήν και κυριότητα του μίαν οικίαν ανώγειον μετά του υπ' αυτήν εργαστηρίου, κειμένην εντός του χωρίου Γεωργιτσίου του Δήμου Πελλάνης, συνορευομένην γύρωθεν με Γεώργιον Ν. Πετράκην, κληρονόμους Θεοδώρου Λεονταρίτη, δρόμου και με το προαύλιον της οικίας ταύτης, η οποία οικία, εκτός του υπ' αυτήν εργαστηρίου, χρησιμεύει ως Διδακτήριον Ελληνικού Σχολείου Γεωργιτσίου, την οποία ενοικιάζει εις τον δεύτερον συμβαλλόμενον Κων. Γ. Νεοφώτιστον...»

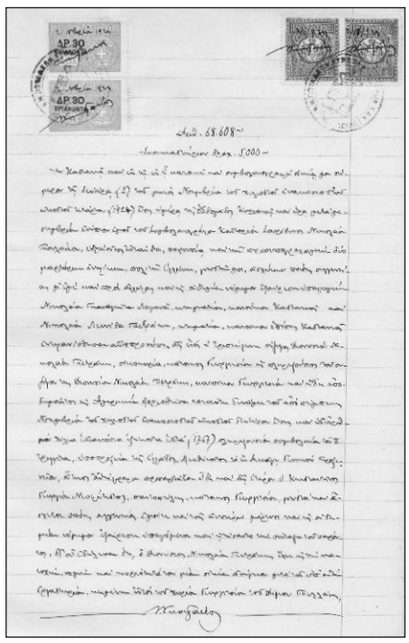

Όπως αναφέρεται σε σχετικό άρθρο του περιοδικού ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ, τ.10/Οκτ.-Δεκ. 2010, σελ.29, το Δημοτικό (ελληνικό) Σχολείο Γεωργιτσίου ήταν ένα από τα 100 σχολεία που έκανε δώρο ο εθν.ευεργέτης Ανδρέας Συγγρός στην ελεύθερη Ελλάδα στο καπετανοχώρι Γεωργίτζι, σε αναγνώριση της προσφοράς του Στον Απελευθερωτικό Αγώνα του 1821. Το σχολείο στεγάστηκε στην οικία Πετράκη μέχρι το 1938, οπότε και μεταφέρθηκε στο νέο κτίριο του Σχολείου, προσφορά του Συλλόγου ΣΩΚΡΑΤΗΣ των Γεωργιτσάνων του εξωτερικού.

Η άδεια για το νέο κτίριο, βάσει μελέτης του αρχιτέκτονος Α.Μεταξά, φαίνεται να εξεδόθη τον Δεκέμβριο του 1929, ενώ το 1935 έγινε τροποποίηση του υποστέγου, όλα με δαπάνες του Συνδέσμου Γεωργιτσάνων Αμερικής .

Ευχή όλων των βορειοδημοτών είναι η Ανακαίνιση/Επισκευή του σημαντικού αυτού κτιρίου που θα μπορούσε να στεγάσει πολιτιστικές δραστηριότητες και εκθέσεις, απαραίτητες για την περιοχή μας και όχι μόνο.

Άβα Μπουλούμπαση, αρχιτέκτονας ιστορική ερευνήτρια

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΙ ΠΑΛΙ

Μετά από τρία χρόνια, κατόρθωσα να βρίσκομαι στον τόπο που γεννήθηκα και έζησα τα παιδικά μου χρόνια, στο Καστόρειο. Ο κορωναϊός, αλλά και ο πόλεμος που ξέσπασε στην Ουκρανία, άλλαξε τη ζωή του κόσμου οικονομικά, αλλά και ηθικά. Το χωριό το βρήκα μουδιασμένο, ο κόσμος είναι ανήσυχος για το μέλλον, ειδικά οι νέοι. Αυτό, δυστυχώς, είναι παγκόσμιο πρόβλημα και ας ελπίσουμε να αντιμετωπιστεί σύντομα.

Προσαρμόστηκα στην καθημερινή ρουτίνα, όπως και στα προηγούμενα ταξίδια μου. Κάθε πρωί πίνουμε το καφεδάκι μας με την παρέα στο καφενείο. Η παρέα απαρτίζεται το πλείστον από ηλικιωμένους, που έχουμε κρεμάσει τα παπούτσια και ο χρόνος είναι όλος δικός μας. Η συζήτηση ξεκινάει, συνήθως, με καλαμπούρια και σιγά-σιγά επιστρέφουμε στα παιδικά μας χρόνια, στο σχολείο,

τα παιχνίδια μας, στις δουλειές που κάναμε για να βοηθήσουμε, άλλος στα χωράφια και άλλος να βοσκήσει τα ζωντανά. Έτσι δεν πέσαμε σε μελαγχολία, αντιθέτως μείναμε ζωντανοί και παλέψαμε σκληρά κι εμείς που μεταναστεύσαμε κι αυτοί που έμειναν εδώ και καταφέραμε να καλυτερέψουμε τη ζωή μας και τη ζωή των παιδιών μας. Σήμερα οι νέοι μας, δυστυχώς, δεν έχουν τις ευκαιρίες που είχαμε εμείς με αποτέλεσμα νέα παιδιά να μένουν ανύπαντρα και να υποφέρουν από αβεβαιότητα για το μέλλον τους. Είμαι πατέρας τεσσάρων παιδιών και παππούς δώδεκα εγγονιών και επτά δισέγγονων. Θλίβομαι κι εγώ, όπως και κάθε γονιός και παππούς να βλέπω τα παιδιά και τα εγγόνια μου να είναι σε δύσκολη θέση. Στην Ελλάδα και ειδικά στο χωριό μας, αλλά και στην Αυστραλία, όπου είμαι εγκαταστημένος, ο αγρότης για να επιβιώσει πρέπει να έχει στην κατοχή του πολλά στρέμματα. Τη δεκαετία 60-70 ένας κτηνοτρόφος με 20 αγελάδες, λίγες κότες, έναν κήπο ζούσε καλά. Τώρα πρέπει να έχει πάνω από 500 αγελάδες για να είναι παραγωγικός και οι ανάγκες του για σπαρτά είναι αυξημένες. Ίσως μια αλλαγή στα καλλιεργούμενα είδη να φέρει οικονομική ανάπτυξη. Η καλλιέργεια π.χ. βοτάνων και αρωματικών φυτών στον τόπο μας, ίσως να δώσει διέξοδο στο αδιέξοδο των νέων μας. Η αρχή είναι δύσκολη, όμως, όπως πολύ σωστά λέγουν, η αρχή είναι το ήμισυ του παντός. Εύχομαι οι νέοι να τολμήσουν, να επιχειρούν και να παλεύουν για το καλύτερο. Να μην εγκαταλείπουν τις προσπάθειες, ακόμα κι αν δεν τους στηρίξουν οι μεγαλύτεροι και οι αρμόδιοι. Εύχομαι να ακούσω καλά νέα.

Κλείνοντας, ευχαριστώ το περιοδικό «Πολυδεύκης» που μας «φέρνει» τα νέα του χωριού στα διάφορα μέρη της γης, όπου υπάρχει ελληνισμός.

Με αγάπη Ηλίας Αλειφέρης

Ιούνιος ο Κερασινός

Ο μήνας Ιούνιος στον Πόντο λέγεται «Θερ'νός», αλλά κυρίως «Κερασινός» ή αλλιώς «Κερασάρτς», καθ' ότι στη διάρκειά του ωρίμαζαν τα κεράσια, τα ξακουστά κεράσια του Πόντου. Άλλωστε την Κερασούντα τη θεωρούσαν πατρίδα της κερασιάς. Όπως αφηγείται ο Πλίνιος, τα ήμερα κεράσια τα μετέφερε στη Ρώμη από την Κερασούντα του Πόντου το 69 π.Χ. ο Λικίνιος Λούκουλλος, γνωστός καλοφαγάς. Μάλιστα αποτέλεσαν περίοπτο τρόπαιο μετά τη νίκη του επί του Μιθριδάτη. Από εκεί εξαπλώθηκαν στη συνέχεια στην Ιταλία και στον υπόλοιπο Δυτικό κόσμο.

Έρθεν ο Κερασινόν, τα κεράσια τα καλά,
λάμπ΄ ο ήλεν 'ς σα ραχιά, σ' ολουνούς τρανόν χαράν.
Έρθεν ο Κερασινόν, τ' ευλογίας τα πολλά,
οι ανθρώπ' ειν' χαρεμέν' κι η ζωή παντού γελά.
Έρθεν ο Κερασινόν και ο ήλον καντηλίζ',
η εγάπ' γλυκύν κεράσ', τ' εμόν την κάρδιαν βρουλίζ'.
Έρθεν ο Κερασινόν και ο ήλεν ο ζεστόν,
έρθεν κι η εγάπ' τ' εσόν, βρούλ' τσεν την καρδίαν τ' εμόν.

Μια κερασόπιτα όλο άρωμα για να καλωσορίσουμε τον Ιούνη!

Υλικά:
350-400 gr κεράσια (ζυγισμένα ακαθάριστα)
125 gr βούτυρο σε θερμοκρασία δωματίου
80gr (1/2 κούπα) καστανή ζάχαρη και 180 gr (3/4 κούπας) κοινή ζάχαρη
100 gr (1/2 κεσεδάκι) γιαούρτι
2 αυγά
2 βανίλιες
140 gr (1 κούπα) αλεύρι γ. ο. χ και 50 gr (1/2 κούπα) ινδοκάρυδο
2 κουταλάκια του γλυκού μπέικιν

Επί το έργον

Κόβουμε το μισό βούτυρο σε κομματάκια και το βάζουμε σε ένα ταψάκι ή φόρμα με διάμετρο 24 cm. Πασπαλίζουμε με την καστανή ζάχαρη. Βάζουμε τη φόρμα στο φούρνο στη μεσαία σχάρα και τον ανάβουμε στους 180 βαθμούς. Πλένουμε τα κεράσια και αφαιρούμε τα κοτσάνια τους και τα κουκούτσια. Ωστόσο έχει λιώσει το βούτυρο. Μοιράζουμε περιμετρικά στη φόρμα τα κεράσια ή τα απλώνουμε ομοιόμορφα, αν χρησιμοποιήσουμε ταψάκι.

Ξαναβάζουμε στο φούρνο, μέχρι να ετοιμάσουμε το μείγμα του κέικ. Βάζουμε στο multi το υπόλοιπο βούτυρο, την κοινή ζάχαρη, το γιαούρτι, τα αυγά και τη βανίλια και τα χτυπάμε να γίνει ένα ομοιογενές μείγμα. Το αδειάζουμε σε ένα μπολ. Προσθέτουμε το αλεύρι με το μπέικιν και στο τέλος την καρύδα. Βγάζουμε τη φόρμα (ή το ταψάκι) από το φούρνο και απλώνουμε πάνω από τα κεράσια το μείγμα του κέικ. Ξαναφουρνίζουμε για 50 περίπου λεπτά. Αφήνουμε να μείνει 10 λεπτά στη φόρμα και αναποδογυρίζουμε σε πιατέλα.

Β.Κ.

Εκδήλωση μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού

Με αφορμή την 19η Μαΐου, ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντικού Ελληνισμού, πραγματοποιήθηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία, στις **15 Μαΐου 2022**, στο κατάμεστο από κόσμο αμφιθέατρο του Πνευματικού Κέντρου Σπάρτης εκδήλωση μνήμης της γενοκτονίας και του ξεριζωμού των Ελλήνων του Πόντου. Την εκδήλωση, που χαρακτηρίσθηκε από όλους άψογα οργανωμένη και πολύ περιεκτική στη θεματολογία της, συνδιοργάνωσαν ο Σύλλογος Ποντίων Λακωνίας **«Ο Πόντος»**, το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης και η Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης.

Την υποδοχή και το άνοιγμα της εκδήλωσης έκανε η κ. Φρόσω Κουστένη του Αποστόλου μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Ποντίων Λακωνίας και αμέσως μετά η Πρόεδρος αυτού η κ. Μαρία Νεοφώτιστου του Γεωργίου απηύθυνε χαιρετισμό και ανέλαβε τον συντονισμό της εκδήλωσης.

Χαιρετισμό με αναφορά στο θέμα απηύθυναν οι Βουλευτές της Ν.Δ. κ.κ. Αθανάσιος Δαβάκης και Νεοκλής Κρητικός και ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Πέτρος Δούκας που έκανε και μία γρήγορη χρονική αναφορά στα γεγονότα της γενοκτονίας και του ξεριζωμού των Ποντίων. Ακολούθησαν οι επίκαιρες ομιλίες πρώτα του φιλόλογου κ. Θεόφιλου Κουμουτζή με θέμα «Η γενοκτονία των Ποντίων - Πως εξελίχτηκαν τα τραγικά γεγονότα» και μετά των φιλολόγων κ .κ. Βαρβάρας Κεμερίδου και Ανατολής Παπαδοπούλου με θέμα προσωπικές μαρτυρίες και ακούσματα από τους βίαια ξεριζωμένους από τον Πόντο προγόνους τους, που ως πρόσφυγες πλέον, εγκαταστάθηκαν μετά από κακουχίες στη Νέα Λιβερά του Καστρίου.

Ενδιάμεσα των ομιλιών στη ροή του λόγου και την εξιστόρηση των γεγονότων απαγγέλθηκαν, ανάλογα, ποντιακοί ύμνοι, μοιρολόγια και τραγούδια από την χορωδία του Λυκείου Ελληνίδων Σπάρτης και παρουσιάστηκαν ποντιακοί χοροί από τον Όμιλο Παραδοσιακών Χορών και Εθίμων «Η Πυρρίχη».

Την πολύ ωραία από όλες τις απόψεις εκδήλωση έκλεισε με σύντομο χαιρετισμό ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας

και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος με την ευχή να μη ζήσει ποτέ ξανά ο Ελληνισμός παρόμοια γεγονότα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Θεόδωρος Βερούτης, η Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού & Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης κ. Ελένη Δημητρακοπούλου, οι πρώην Δήμαρχοι κ. κ. Ευάγγελος Βαλιώτης και Σταύρος Αργειτάκος, αντιπροσωπείες από το ΚΕΕΜ και τα Σώματα Ασφαλείας, τοπικοί φορείς και άλλοι επίσημοι τα ονόματα των οποίων μπορεί να μας διαφεύγουν.

Ε.Β.

Φωτο: www.LAKONES.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Την Κυριακή 19 Ιουνίου 2022 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση μνήμης στο πάρκο Ευαγγελίστριας στη Σπάρτη για την επέτειο των 100 χρόνων από την Μικρασιατική καταστροφή. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Γραφείο Νεότητας της Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης. Στην εκδήλωση αυτή συμμετείχαν διάφορες

ενοριακές χορωδίες μεταξύ των οποίων ήταν και η παιδική χορωδία Γενεσίου της Θεοτόκου Καστορείου. Συγχαρητήρια στην Πρεσβυτέρα μας Αγγελική η οποία είναι υπεύθυνη της ενοριακής χορωδίας Καστορείου αλλά και σε όλα τα παιδιά που συμμετείχαν και συνεπήραν τον κόσμο που παρακολουθούσε εξιστορώντας γεγονότα της Μικρασιατικής καταστροφής μέσα από τα υπέροχα τραγούδια που ερμήνευσαν.

Καλλιρρόη Λαμπή

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ο Σύλλογος Τριτέκνων Λακωνίας είναι ιδιαίτερα δραστήριος και προωθεί την εγγραφή νέων μελών. Το Διοικητικό Συμβούλιο συναντήθηκε με τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Μονεμβασίας & Σπάρτης Ευστάθιο και τους δημάρχους Ευρώτα κ. Δήμο Βέρδο και

Μονεμβασίας κ. Ηρακλή Τριχείλη – στα γραφεία τους, σε Σκάλα και Μολάους αντίστοιχα. Επίσης, έχουν προηγηθεί συναντήσεις και με τους τρεις βουλευτές Λακωνίας. Ολοκληρώθηκε η πρώτη εξόρμηση τού Συλλόγου Τριτέκνων στη Λακωνία. Τελευταίοι σταθμοί Ελαφόνησος - Νεάπολη στα Βάτικα και Γύθειο - Αρεόπολη στη Μάνη. Σε όλες τις περιοχές είχαμε σημαντικές συναντήσεις με θεσμικούς παράγοντες, αλλά και γνωριμία, ενημέρωση και εγγραφές νέων και παλαιότερων τριτέκνων οικογενειών, με ενθαρρυντικά αποτελέσματα για το παρόν και το μέλλον τού Συλλόγου μας.

Γ. Οικονομάκης, Πρόεδρος ΔΣ

Επειδή πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Από Αμερική ήλθαν ο Γιάννης Συκαράς του Κωνσταντίνου, η αδελφή του Ποτούλα Συκαρά, ο Αθανάσιος Δημητρακόπουλος του Δημητρίου με τη σύζυγό του Τέρη, τα αδέλφια Ντίνος και Γιώργος Κουτρουμπής του Πανάγου, ο Αθανάσιος Κουρκούλης με τη σύζυγό του Κική (το γένος Χρήστου Κουτρουμπή), ο Ηλίας Κουτρουμπής του Βασιλείου και η σύζυγός του Μαρία. Επίσης, η Ελένη Ζούζουλα του Παναγιώτη το γένος Γεωργίου Αλεξανδράκη με την εγγονή της..

Από Αυστραλία ήλθαν ο Νικήτας Μουτής του Νικολάου με τη σύζυγό του Ελένη και ο Ηλίας Αλειφέρης του Δημητρίου.

ΓΑΜΟΙ

• Η Ελένη Σταυροπούλου του Παναγιώτη και ο Χρήστος Καλογερόπουλος του Ευάγγελου τέλεσαν τον θρησκευτικό τους γάμο στις 11 Ιουνίου 2022 στον Ι.Ν. της Γεννήσεως της Θεοτόκου στο Καστόρειο.

Ευχόμαστε στους νεόνυμφους να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Κατερίνα Σκαφιδά του Ευθυμίου και ο Γιάννης Τσιγκάρης του Δημητρίου απέκτησαν στις 27 Σεπτεμβρίου 2022 το δεύτερο παιδί τους, ένα αγοράκι. (ορθή επανάληψη της ίδιας δημοσίευσης στο προηγούμενο τεύχος).

• Η Κωνσταντίνα Μπασκουρέλου του Μιχάλη και ο Δημήτριος Αλαφόγιαννης του Γεωργίου απέκτησαν στις 21 Απριλίου 2022 ένα κοριτσάκι.

• Η Εύη Κορακιανίτη του Σπύρου και της Βασιλικής Καραμποβίτη και ο Νικόλας Σιδερής απέκτησαν στις 10 Ιουνίου ένα κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα στη ζωή τους.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Η Φλώρα Μιχαλοπούλου του Γεωργίου και ο Δημήτρης Ρετσινάς βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 29 Μαΐου 2022 στην Ι.Μ. Βελανιδιάς Ζωοδόχου Πηγής-Παναγίας Χρυσοπηγής και του έδωσαν το όνομα Λυδία.

• Η Σοφία Κυριακούλια και ο Παναγιώτης Τσάκωνας του Διονυσίου απέκτησαν στις 31 Αυγούστου 2021 ένα αγοράκι. Φέτος, στις 11 Ιουνίου 2022 το βάπτισαν στον Ι.Ν. του Αγίου Κωνσταντίνου στο Καστρί και του έδωσαν το όνομα Διονύσης.

• Η Χριστιάννα Βουδούρη του Θεοφάνη και ο Γιώργος Λεοναρδόπουλος του Ιωάννη και της Μαρίας Γαλάνη βάπτισαν στις 18 Ιουνίου 2022 το κοριτσάκι τους στον Ι.Ν. του Γενεσίου της Θεοτόκου στην Εκάλη Αττικής και του έδωσαν το όνομα Μελίτα.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα και να ευτυχήσουν στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

• Ο Κωνσταντίνος Κορωνιός του Σπυρίδωνος, σύζυγος της Πηνελόπης Μπιστόλα του Κωνσταντίνου πέθανε στις 10 Απριλίου 2022 στη Σπάρτη σε ηλικία 77 ετών.

• Η Αστρινή Λιακοπούλου του Αθανασίου το γένος Οικονομάκη πέθανε την 1η Μαΐου 2022 στην Αθήνα σε ηλικία 91 ετών.

• Ο Παναγιώτης Λάζαρης του Θεοφάνη πέθανε στη Σπάρτη στις 15 Απριλίου 2022 και κηδεύτηκε στα Σερβέικα σε ηλικία 81 ετών.

• Ο Ηλίας Παπαθεοφιλόπουλος (της Αννιώς) πέθανε στις 28 Μαΐου στην Αθήνα σε ηλικία 93 ετών.

• Η πρεσβυτέρα Παρασκευή Γιαννούλη του Δημητρίου πέθανε στη Σπάρτη στις 7 Ιουνίου 2022 και κηδεύτηκε στο Καστρί σε ηλικία 89 ετών.

• Η Σταμάτα (Ματούλα) Συκαρά του Κωνσταντίνου πέθανε στις 12 Ιουνίου 2022 στη Σπάρτη και κηδεύτηκε στο Καστρί σε ηλικία 94 ετών.

• Η Δήμητρα Βαρελά του Ιωάννη, το γένος Γεωργίου Βασιλείου, πέθανε στις 13 Ιουνίου 2022 στη Σπάρτη σε ηλικία 82 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

Ε.Β.

Παρουσίαση του Βιβλίου Φασουλόπουλου «Η εξιλέωση του Πέτρου»

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2022 η εκδήλωση της παρουσίασης του βιβλίου του Θανάση Φασουλόπουλου «Η Εξιλέωση του Πέτρου» στο Καστόρειο στην Αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου Μπακή-ΚΑΠΗ. Την οργάνωση, τον συντονισμό και την παρουσίαση της εκδήλωσης ανέλαβε η σύζυγός του συγγραφέα κ. Αγλαΐα Κωσταντέλη και τα παιδιά τους Γωγώ και Παναγιώτης Φασουλόπουλος. Την προλόγηση του βιβλίου έκανε η φιλόλογος κ. Βαρβάρα Κεμερίδου. Με πολύ καλά λόγια για το βιβλίο αλλά και τον συγγραφέα μίλησαν ο πρώην Δήμαρχος Σπάρτης κ Ευάγγελος Βαλιώτης αρχηγός της Δημοτικής «Παράταξης Δημοτική Ενωτική Κίνηση Σπάρτης», ο πρώην Δήμαρχος Πελλάνας κ. Ευάγγελος Νικολακάκης, ο εκπαιδευτικος κ. Γιώργος Πάντος, ο εκπαιδευτικός-συγγραφέας κ. Νικόλαος Κουφός, Πρόεδρος της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών Λακωνίας «Χείλων ο Λακεδαιμόνιος», η φιλόλογος κ. Βαρβάρα Κεμερίδου, ο Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου Καστορείου κ. Χρήστος Ζάβρας, ο Βασίλης Αντωναράκος δια επιτολής του, η κ. Παναγιώτα Φασουλοπούλου, η δ/δα Κωνσταντίνα Τρομπούκη και ο νεαρός Δημήτρης Τρομπούκης. Στην παρουσίαση παρευρέθηκαν επίσης η Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης κ. Ελένη Δημητρακοπούλου, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. κ. Γιώργος Κουρεμπής και Παναγιώτης Κυριακούλιας και πολλοί συμπολίτες από το χωριό μας και τη Σπάρτη.

Ε.Β.

Η Ανθοκομική και Δενδροκομική Έκθεση που δεν πραγματοποιήθηκε

Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης είχαν συνδιοργανώσει και είχαν ανακοινώσει την πραγματοποίηση στις 2 Μαΐου 2022 στην πλατεία Καστορείου Ανθοκομικής και Δενδροκομικής έκθεσης πλαισιωμένης με επιλεγμένη μουσική που θα ηχούσε στην πλατεία και στον ανοιχτό χώρο στο ποτάμι, στη γέφυρα του ποταμού Κάστορα. Αντίθετα με τις προβλέψεις που εξασφάλιζαν την επιτυχία της έκθεσης, από πολύ ενωρίς τη Δευτέρα, ξεκίνησε καταρρακτώδης βροχή, που διήρκησε μέχρι αργά το μεσημέρι. Η ένταση και η διάρκεια της βροχής δεν ήταν αναμενόμενη, ούτε είχε προβλεφτεί. Παρά την απογοήτευση των συντελεστών της διοργάνωσης παραμένουμε αισιόδοξοι και ελπίζουμε ότι του χρόνου θα πραγματοποιηθεί με επιτυχία και ει δυνατόν να μπορέσει να καθιερωθεί ως ετήσια τοπική εκδήλωση.

Ε.Β.

Πωλείται στο Καστόρι οικόπεδο 400 τμ. πλησίον της αγοράς με ημιτελές κτίσμα 86 τ.μ. Τιμή ευκαιρίας.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6938257512

Πωλείται διώροφη πετρόκτιστη κατοικία στο Καστόρι με μεγάλο κήπο - οικόπεδο 450 τ.μ. στην αγορά. Τιμή ευκαιρίας.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6979904827

Πωλείται αγρόκτημα στη θέση Σταυρούλης στη Λουσίνα Καστορείου εκτάσεως, καθαρής από δασική βλάστηση, περίπου 1.740 τ.μ.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 6977 271220

ΧΟΡΗΓΟΙ ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

ΦΡΑΝΤΖΗ ΑΝΤΩΝΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	15 ΕΥΡΩ
MORAITOU ATHINA	50 ΕΥΡΩ
ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	30 ΕΥΡΩ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ	15 ΕΥΡΩ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΤΟΛΗ	15 ΕΥΡΩ
ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ ΠΟΤΟΥΛΑ	15 ΕΥΡΩ
ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΛΛΑ ΧΡΥΣΑΦΩ	30 ΕΥΡΩ
ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	40 ΕΥΡΩ
CHIOS PANAGIOTIS	20 ΕΥΡΩ
ΓΙΑΝΝΑΡΗ ΣΟΥΛΑ	20 ΕΥΡΩ
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	20 ΕΥΡΩ
ΤΑΓΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	30 ΕΥΡΩ

BILL'S HOUSE
KAFE - BAR
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ
Τηλ: 27310 57918
Κιν: 693 634 4073

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ
Τηλ. 2731057218
SUPER MARKET
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣhome
Είδη οικιακής χρήσεως • Φωτιστικά
Είδη δώρων • Έπιπλα εξοχής
Δαμασίππου 35 - Άνω Ιλίσια
Τηλ./Fax: 210 7757337
e-mail: karagiannishome@hotmail.com
Καραγιαννης home, www.karagiannishome.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ
«Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ»
ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΞΙΜΑΔΙ 70%
ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ
Τηλ. 2731057571, 6944504728

Λαμπής Κων/νος
Ξυνάντησις
καφενείο • ψητοπωλείο
Καστόρειο Λακωνίας
Τηλ.: 27310 57278, Κιν.: 6942642258

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ
SUPER MARKET
ΛΑΓΑΝΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΓΡΑΦΗ
Μέλος Ομίλου
Νικόλαος Δ. Λαγανάς
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 2731057468

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
το Στέκι
ΒΑΣΙΛΗΣ ΗΛ. ΓΑΡΥΦΑΛΗΣ
☎ 27310 57221

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΜΟΥΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27310 57286 ΚΙΝ.: 6942461314

Βασιλική Βισβή
Τηλ: 6937219636
•Φυσικοθεραπεία
•Σπονδυλοθεραπεία
•Βελονισμός
•Ηλεκτροβελονισμός
•Αγιουρβέδικη μάλαξη
•Rejouvance
•Λεμφική μάλαξη

ΤΟ ΦΑΓΟΠΟΤΙ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ
Ταβέρνα - εστιατόριο
το φαγοπότι του ΑΙΩΝΑ
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 27310 57034 Κιν. 6970016976

synthesi
ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
μελέτη • σχεδίαση • δομή
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Msc - MBA - TQM Unipi
Κιν. 694 887 0554
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Κιν. 694 748 5651
ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑΚΗ Msc in Advanced Architectural
Αρχιτέκτων Μηχανικός Design
Κιν. 693 723 9416
· ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
· ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
· ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
· ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
· ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
· ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 228, ΣΠΑΡΤΗ, ΤΚ. 23100
Τηλ. 27310 83747, 83742
www.synthesi-design.com

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΑΫΓΕΤΟΥ «Η ΛΟΥΣΙΝΑ»
Δράσεις Β΄ τριμήνου 2022

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Έγινε καθαρισμός του μονοπατιού Φαράγγι των Μύλων από το Γεωργίτσι - θέση Πλατάνια μέχρι το Μαρμορογέφυρο και στο μονοπάτι Γέφυρα Καστορείου - Δεξαμενή - Πισαγιάννη - εκκλησάκι του Λουκά και από τη Δεξαμενή στο Καμάρι. Εφέτος ο βαρύς χειμώνας είχε προξενήσει σοβαρές ζημιές τόσο στη σιδερένια σκάλα όσο και στο μονοπάτι με πολλές πτώσεις δένδρων. Από τα μέσα Μαΐου το μονοπάτι είναι έτοιμο και ανοικτό.

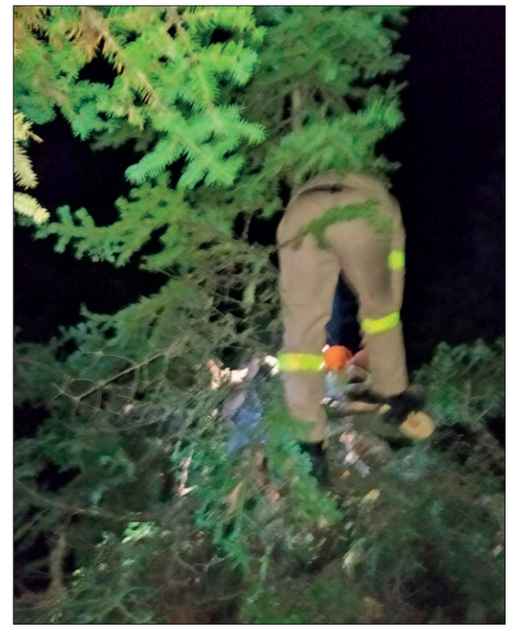

- Της Αναλήψεως ανεβήκαμε στην Παναγία την Μπρουσάγκα, όπου μετά τη Λειτουργία ο Σύλλογος φρόντισε και προσέφερε σουβλάκια και κρασί.

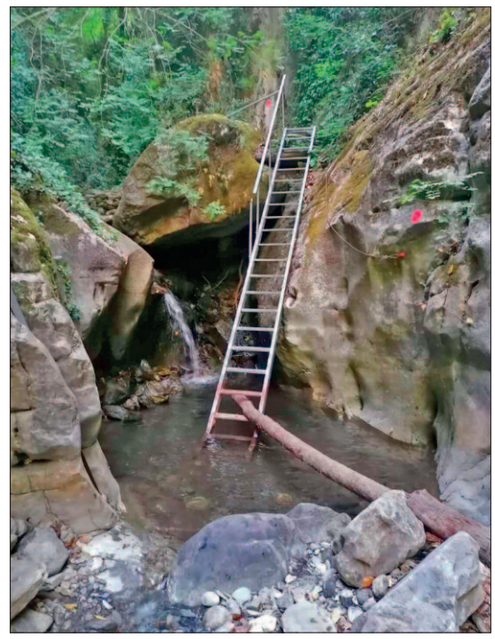

- Στις 22 Μαΐου μαζί με τον Ορειβατικό Σύλλογο Σπάρτης ανεβήκαμε στην κορυφή της Ξεροβούνας (1.426μ). Η διαδρομή Λάτα - Μπρουσάγκα - Λουσίνα - Σταυρούλης - Αγιάννης - Κορυφή. Στην επιστροφή απολαύσαμε τη φιλοξενία της Λουσίνας μέχρι τις απογευματινές ώρες.

- Στις 7 Ιουνίου, μετά από σφοδρή καταιγίδα, κεραυνός άναψε φωτιά στην Ξεροβούνα (1ο Αέρα) μέσα σε ελατόφυτη περιοχή, η οποία χάρη στην παρατηρητικότητα του Προέδρου του Κυνηγετικού Συλλόγου, που ήταν στη Λουσίνα και στην έγκαιρη επέμβαση μελών μας και μετά από ολονύκτιο αγώνα μαζί με πεζοπόρο τμήμα της Πυροσβεστικής, κατασβέστηκε, πριν λάβει μεγάλες διαστάσεις με ανυπολόγιστες συνέπειες.

- Καθαρίστηκε από τα χόρτα ο χώρος στη Βάγια του Άγιο Μάμα μέχρι τα παλιά σφαγεία. Η παρέμβαση-ανάπλαση του χώρου θα συνεχιστεί μέσα στο καλοκαίρι.

Ο Σύλλογος παρακαλεί και προσκαλεί τους φίλους εθελοντές για τη συνδρομή τους. Όσοι το επιθυμούν, παρακαλούμε να επικοινωνούν με τον Κώστα Λαγανά στο τηλέφωνο: 6974 098419.

Για τον Σύλλογο Φίλων Ταϋγέτου "Η ΛΟΥΣΙΝΑ"

Κων. Χ. Λαγανάς